

PREZIDENTINIAI DEBATAI CLEVELANDE

Drąsi ir savimi pasitikinti Gražina

Kai skaitytojus pasieks Dirva, prezidentiniai debatai jau bus praėję. JAV spaudoje mirgės kandidatų vertinimai ir paskutinės prognozės, kas laimės rinkimus. Tai didžiausia kova, vaidinimas ar kaip kitaip vadinsime, vyksta kas ketveri metai Amerikos žemėje. Kai bus rašoma 1980 metų prezidento rinkimų istorija, trečdalis puslapių bus skirta Clevelando miestui ir Ohio valstijai. Tai teigia The Plain Dealer įtakingas politikos straipsnių autorius Joseph D. Rice. Kutenas tautinę savimeilę jausmas, verčia spėlioti, kad tos istorijos lapuose bus minimas ir Gražinos Kudukienės vardas. Ji yra League of Women Voters Clevelando skyriaus informacijos direktorė ir prezidentinių debatų koordinatore.

The Plain Dealer dienraštis sekmadienio laidoje (spalio 26), išleistoje virš pusės milijono tiražu, įdėjo specialų 14 puslapių aplaną, skirtą 1980 metų debatams. Aplanke per ištisą puslapį yra straipsnis apie dvi moteris, kurios pradėjo sąjūdį už debatus Clevelande. Straipsnio antraštėje cituojama Gražinos Kudukienės pareiškimo mintis: "If it was overkill, it was successful overkill". Puslapyje įdėtos League of Women Voters prezidentės Mildred Madison ir Gražinos Kudukienės nuotraukos. Po Gražinos nuotrauka daug sakantys žodžiai: Grace Kudukis: "Flamboyant and excitable".

Jautri, drąsi ir savimi pasitikinti Gražina, gavus League of Womens Voters savo sumanymui palaiminimą, prezidentinių debatų akciją pradėjo totaliu užsiangazavimu. Tą pačią dieną ji išskrido į Washingtoną pas Moterų lygos centro vadovybę ir ją įtikino, kad vieni debatai būtinai turi būti Clevelande. Grįžusi iš Washingtono pajudino vietos spaudą. Plain Dealer ir Cleveland Press susidomėjo idėja ir vedamaisiais straipsniais užgyrė debatų rengimą Clevelande. Savo bičiulį merą George Voinovičių Gražina pasiekė telefonu ir paprašė, kad jis skubiai parašytų laišką į Washingtoną lygos centrui. Savaitės laikotarpyje svarbesnėse įstaigose buvo už-

Gražina Kudukienė, League of Womens Clevelando skyriaus informacijos direktorė ir prezidentinių debatų koordinatore.

suktas Clevelando debatų ratas.

Prezidentas Eisenhoweris vienoje kalboje yra pasakęs: "Aš manau, kai esi varžybose, turi dirbti iki paskutinės minutės, tarytum tas varžybas gali pralaimėti," ši mintis ne tik lydėjo, bet tiesiog persekiojo Gražiną. Ji su triuškinančiu užsidegimu dirbo ištisus du mėnesius, nepalikdama nei vieno durų neatvertų, kad prezidentiniai debatai įvyktų Clevelandė. "Clevelandui reikia pabusti. Čia tiek daug jėgų ir išteklių. Amerikoniai miega," jaudindamasi aiškino Gražina. Kai debatų klausimas pradėjo visiškai blėsti, jos telegramos skriejo prez. Carteriui ir gub. Reaganui primindamos, kad jie turi ištesėti pažadą Amerikos žmonėms. Kartais jautėme, kad Gražinos pastangos palaikyti debatų idėją gyvą televizijoje ir spaudoje buvo lyg ir beviltiškos. Bet jinai toliau ruošė planus, organizavo darbo komisijas, svečių ir spaudos priėmimus. Pagaliau atėjo žinia iš Washingtono, kad debatai įvyks Clevelande spalio 28 dieną. Nuo ryto iki vidurnakčio Gražina praleisdavo M. erų lygos įstaigoje, planuodama ar atsakinėdama šimtus telefonų iš Amerikos ir viso pasaulio. Istori-

nis įvykis artėjo valandomis.

Tėvynės Garsų radijo paklausta, kokia yra jos darbo ir pastangų prasmė, Gražina jaudindamasi atskleidė širdies kampelyje

J. Stempuzis

Balfo pirmininkė M. Rudienė sega Balfo ženklelį neseniai iš okup. Lietuvos atbėgusiam laisvės kovotojui Vladiui Šakaliui. P. Malėtos nuotr.

TAIKOS IR KARO TEMA

Gali nulemti rinkimų rezultatus

Vytautas Meškauskas

"Jei Ronald Reagan praloš prezidentinius rinkimus, kuriuos jis pagal visus ženklus turėtų laimėti, svarbiausia to priežastis bus ta, kad jis leido prezidentui Carteriui į atvaizduoti stumiančiu į karą. Svar-

užslėptą lietuvišką paslaptį: "Mes lietuviai gerai suprantame, kas yra laisvė ir kaip svarbu išlaikyti tai, ką turime Amerikoje. Jeigu daugiau žmonių žinos apie lietuvius, jeigu mes savo tautinius rūpesčius nuolat prisiminsi, tai neabejotinai padės ir Lietuvai."

Ir tiesa, spauda visur mini, kad ji yra lietuvaite, miesto visuose sluoksniuose ir ypatingai kitų tautybių tarpe, Gražinos laimėjimai priskiriami ir visai lietuvių kolonijai.

Moterų lyga gavo 17,000 prašymų bilietams į debatus. Vietų salėje tebėra tik apie 700. Lygos dispozicijai skirta 130 bilietų, iš kurių Gražina Kudukienė penkis paskyrė lietuviams — prof. dr. L. Sabaliūnui, Dirvos, Draugo ir Tėvynės Garsų radijo atstovams, suteikdama progą jiems dalyvauti istoriniame įvykyje.

biausiu įrodymu bus Reagano atsitiktinis kampanijos metu pareiškimas, kad - jei išrinktas - jis atsisakys nuo SALT II sutarties - rašė sekmadienį, spalio 9 d. N.Y. Times kolumnistas Tom Wicker. Reagano kalbos apie užsienio politiką iš vakarėse. Toji kalba parodė, kad panašios nuomonės buvo ir Reagano štabas. Lygiai taip pat samprotavo ir prezidentas Carteris dievažiandamasis, jog taika yra jo aistras. Kad tai suprasti, pravartu atsiminti, jog dar palyginti daug rinkėjų, o tu tarpe labai daug moterų, dar nebuvo nusistatę už ką balsuoti, ir tuos daugiausia gali paveikti taikos ir karo klausimas.

Akivaizdoje to Ronaldas Reaganas, kuris rinkimams artėjant vis daugiau ir daugiau kratėsi savo ankstyvesnių griežtų pareiškimų, sekmadienio vakaro kalboje teigė, kad jo pirmasis ir svarbiausias tikslas yra pastovi pasaulio taika, kuriai išlaikyti jis norėtų gražinti bipartizaninę valstybės saugumo ir užsienio politiką. Jis taip pat žadėjo su sovietais derėtis dėl SALT-III, aiškindamas, kad SALT-II faktinai nerado senato, kuriame dauguma turi demokratų, pritarimą. Jis galėtų pridurti, kad po Afganistano ir pats prezidentas Carteris nespėdė SALT II ratifikuoti. Tik dabar, kai taikos ir karo tema pasidarė tokia opi, kai Reaganas žadėjo SALT II sutartį "sudraskyti", Carteris staga žiūrėjo tos sutarties naudą... savo perrinkimui ir atsiminė savo taikos aistrą.

Apie tai rašo tas pats Tom Wicker:

"Muskie (Valstybės Sekretorius) dabar, ragindamas ratifikuoti SALT II sutartį, kaip buvęs senatorius, be abejo žino, kad pats prezidentas Carteris sunaikino geriausią SALT II ratifikacijos šansą pereitą rudenį. Tai buvo tada, kai jis prabilo apie sovietų "kautynių brigadą" Kuboje ir pavadino ją "nepriimtina", bet apsižiūrėjęs, kad neturi kaip

(Nukelta į 2 psl.)

PABALTUO DIPLOMATIJOS TĘSTINUMAS

Rimas Česonis pranešė, kad Baltieji Rūmai ir Valsstybės Departamentas sutarė teigiamai išspręsti Pabaltijo diplomatijos tęstinumo klausimą.

Apie tai raštu buvo informuota I.B. Visuomeninių Reikalų Taryba.

SAVAITINĖ POLITINĖ *Apkvalga*

Irano-Irako karo užkulisiuose. — Ar gali sovietai iškeisti Iraką į Iraną? — Graikija grįžta į NATO. — Maisto trūkumas Sovietijoje.

Vakarų ekspertai labai lėta Irako žengimą į priekį kare su Iranu aiškina taip. Iš esmės Irakas yra karinė diktatūra. Jo režimo svarbiausias ramsis yra kariuomenė. Dideli nuostoliai už tat pakirstų svarbiausią valdžios ramsį. Ir dėl to Irakas apsuptas miestus bombarduoja artilerija, bet vengia kautynių iš namo į namą. Irako svarbiausias tikslas yra atkirsti likusį Iraną nuo naftos. Tai padarius Iranas anksčiau ar vėliau turėtų prarasti bet kokį norą ir galią toliau kariauti. Tuo atveju sunku įsivaizduoti, kad Irane ir toliau galėtų pasilikti mūly režimas, bet kas užims jo vietą?

Svarstant tai, pravartu yra atsiminti, kad sovietai, rėmę Somaliją ir ten neblogia įsitaisę, skubiai pakeitė 'puses' - jie pradėjo remti didesnę tame Afrikoje iškyšulyje valstybę Etiopiją, mirtiną Somalijos priešą. Etiopijai kovojo ir su Eritrėjos sukilėliais, kurie buvo remiami vadinamo 'socialistinio' bloko. Neatrodė, kad

ideologija buvo didelė kliūtis sovietams. Sovietai - palaikydami labai gerus santykius su Sirija ir Libija, kurios gali suteikti uostus jų Viduržemių jūros eskadrai - mielai išmaišytų Iraką į Iraną, kuris kontroliuoja visą Persijos įlanką. Tuo atveju Amerikai persiorientuoti į Irako sąjungininkus būtų daug sunkiau - Irako režimas yra labai radikalus ir iki šiol remdavo įvairiausio plauko teroristus.

Pereitai savaitei baigiantis pasklido žinios, kad Theranas apsisprendė įkautus paleisti. Kad pasiteisinus prieš tautą, kuriai buvo aiškinama, jog JAV kaltos net ir dėl Irako puo limo, būsią paskelbta, kad JAV - 1) nereikalaus atlyginimo už įkautų laikymą, 2) pažadėjo nesikišti į Irano vidaus reikalus, 3) atšildys užšaldytus Irano bilijonus JAV-bėse, 4) grąžins šacho turtą.

Dėl pirmojo punkto reikia pastebėti, kad reikalauti atlyginimo iš valstybės, kuri yra mirtiname pavojuje, ir kurios egzistencija yra JAV intereso, būtų nerealu. Antra, nesikišimas į vidaus reikalus yra įprastas suvereninių valstybių tarpe. Trečias - bus kebliau su Irano bilijonais. Jūs turi pretenzijų amerikiečių firmos, nukentėjusios dėl Irano veiksmų. Tiesa, diplomatinis misijų lėšos turi imunitetą kaip ir diplomatai, bet klausimą ar visi tie bilijonai yra diplomatiniai, gali išspręsti tik teismai. Lygiai taip pat kaip ir šacho turto grąžinimą, jei jis dar yra Amerikoje.

Sekmadienį, tačiau, Irano parlamentas dar nepaskelbė savo sprendimo.

Įkautų paleidimas be abejo pakeltų Carterio prestižą prieš pat rinkimus. Turint galvoje, kad Teheranas pasirodė moka manipuliuoti JAV viešąja opiniją, kyla klausimas, ar nėra siekiama, ar gal jau ir yra padarytas koks slaptas 'biznis'.

Tikrą atsakymą sužinosime tik po rinkimų.

Pragiedrulytamsiame Artimųjų Rytų horizonte buvo Graikijos grįžimas į NATO. Graikija iš tos sąjungos pasitraukė po 1974 metų Turkijos invazijos į Kiprą. Vėliau ji sutiko grįžti tik tuo atveju, jei būtų sumažintas Turkijos 'svo ris' NATO vadovybės struktūroje. Dabar abu kraštai sutiko su tuo reikalu pasiūlytą NATO vyr. vado gen. Rogers planu, kuris iki šiol viešai nepaskelbtas. Graikijos prijungimas prie NATO laikomas labai svarbiu, nes NATO strategai Europos centrą laikė jau stabilizuotu. Visokių neramumų buvo laukiama Art. ir Vid Rytuose, kas karui tarp Irako ir Irano prasidėjus išryškėjo. Zinia, NATO yra skirta tik Europos, plus Turkijos Azijos dalies, apgynimui.

Formaliai NATO neturi kompetencijos tartis dėl pav. Persijos Ilnkos, nors per ten plaukia didelė dalis naftos tiekimo NATO valstybėms. Bendriems žygiams už NATO ribų reikia naujo susitarimo, bet, žinoma, niekas negali uždrausti privačiai kalbėti apie bendrą akciją ir už Europos ribų.

Atrodė, kad šių metų derlius Sovietijoje buvo blogas. Vietoje užplanuotų 235 mil. to. grūdų bus gauta tik 180-190 mil., kurių dar galėtų šiaip taip užtekti žmonių išmaitinimui, jei bus susilaikyta nuo jų naudojimo gyvulininkystei. O pieno ir mėsos jau seniai ten trūksta. Tai pripažino ir pats Brežnevas, dėl to kaltindamas ne tik orą, bet ir blogą šeiminingumą. Tam tikrą vaidmenį čia suvaidino ir Carterio javų embargo.

Iš viso, sovietų ūkio plėtimasis - net pagal jų pačių davinius, kuriais negalima pilnai pasitikėti - sulėtėjo. Per pirmus 9 šių metų mėnesius jis siekė tik 3.9%, panašiai kaip ir pernai, tuo tarpu per eilimą dešimtmetį tas didėjimas siekdavo netoli 8% i metus. Skaičiuojama, kad naftos produkcija Sovietijoje jau pasiekė savo aukščiausią tašką ir pradės lėtai kristi, o nafta sudaro visą trečdalį sovietų eksporto vertės.

LIETUVIŲ MUZIKOLOGIJOS ARCHYVUI 60 METŲ

Šiais metais gegužės mėnesį Lietuvių muzikologijos archyvui suėjo 60 metų, nes 1920 metais Kaune pradėta jam rinkti medžiaga.

1929 m. prof. J. Žilevičius, Švietimo ministerijos atsiųstas tarnybos reikalais į JAV, atsivežė su savim keliasdešimt unikumų. Netrukus jo butas Elizabeth, N. J., prisikrovė pilnas įvairių muzikologinių eksponatų. Perkeliant archyvą į tėvų jėzuitų patalpas Chicagoje, buvo atsivežta 3000 svarų turto. Chicago Lietuvos muzikų draugija, kuriai tuo metu pirmininkavo prof. V. Jakubėnas ir sekretoriavo J. Kreivėnas, nutarė rinkinį pavadinti Juozo Žilevičiaus muzikologijos archyvu.

Šiuo metu archyve sukaupta apie 400,000 skirtingų muzikologinių eksponatų. Tokios rūšies lietuvių archyvas yra vienintelis visame pasaulyje. Plačiau apie archyvą bus pranešta vėliau. Archyvo adresas: 2345 West 56th Street, Chicago, Ill. 60636. (r)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

■ Iš kitos pusės

Skaitau ir netikiu savo akim... NAUJIENOSE M. Gudelis pasakoja kaip jis pasiteiravęs Baltuose Rūmuose įvykusiam viename iš daugelio priešrinkiminių pokalbių su svetimų kalbų laikraščių redaktorais dėl R. Česonio paskyrimo į JAV delegaciją Madrido konferencijai. Jis tarp kitko sakęs:

"... Česonį pristatantieji rašė, kad jis iš Lietuvos išvežtas labai jaunas vos keturių metų. Jo tėvai buvo geri, sunkiais karo metais savo sūnum rūpinosi, jį maitino, apgė, o kai paaugo, tai į mokslą leido. Bet dabar, eidamas 44 metus jis neparodė gabumų įgytomis žiniomis perduoti. Susidaro įspūdis, kad tų žinių apie Lietuvos okupaciją ir nepriklausomybės pradžią jis neturi. Aš norėčiau žinoti, kodėl buvo parinktas žmogus, kuris krašto pavergimo žinių neturi, o jeigu turi, tai nepajėgia jų perduoti, o palikti nuošalyje visa eilė gabių teisininkų, kaip tarptautinės teisės specialistų, labai apskirų visuomenės veikėjų, gerų kalbėtojų, pažįstančių visą okupacijos eigą, o parinktas žmogus, kuris negalėtų būti naudingas."

Gudelis nedavė pokalbį vedančio pareigūno atsakymo. Tokiais atvejais paprastai tik padėkojama. Ne gi pradėsi aiškinti, jog iš delegato nebūtinai reikalaujama, kad jis būtų buvęs tėvų pamestas ar kad pats būtų visą savo akimis matęs. Tuo atveju juk niekas negalėtų kalbėti apie įvykius, kurių pats nėra pergyvenęs. Neatrodė, kad tokiu savo paties prakalbos lygiu Gudelis būtų ką nors užkrėtęs noru patirti jo minimų 'gabių teisininkų, apskirų visuomenės veikėjų, gerų kalbėtojų', pavardes. O pagaliau pradėjus aiškintis milžiniškos delegacijos menkiausių narių kvalifikacijas būtų galima ir paklausti, kodėl jos priešakyje skiriamas ne koks tarptautinės teisės autoritetas ar pagarsėjęs politikas, bet eilinis provincijos advokatas Griffin B. Bell. Jo didžiausia kvalifikacija be abejo yra draugystė su prezidentu Carteriu. Jei bus išrinktas kitas prezidentas, po numatytos Kalėdų pertraukos gali būti paskirtas kitas pirmininkas, o pati konferencija nėra teisės aiškinimasis, bet tik eilinis politinis forumas, kurio vienoks ar kitoks panaudojimas išplaukia iš JAV interesų.

vm

TAIKOS IR KARO...

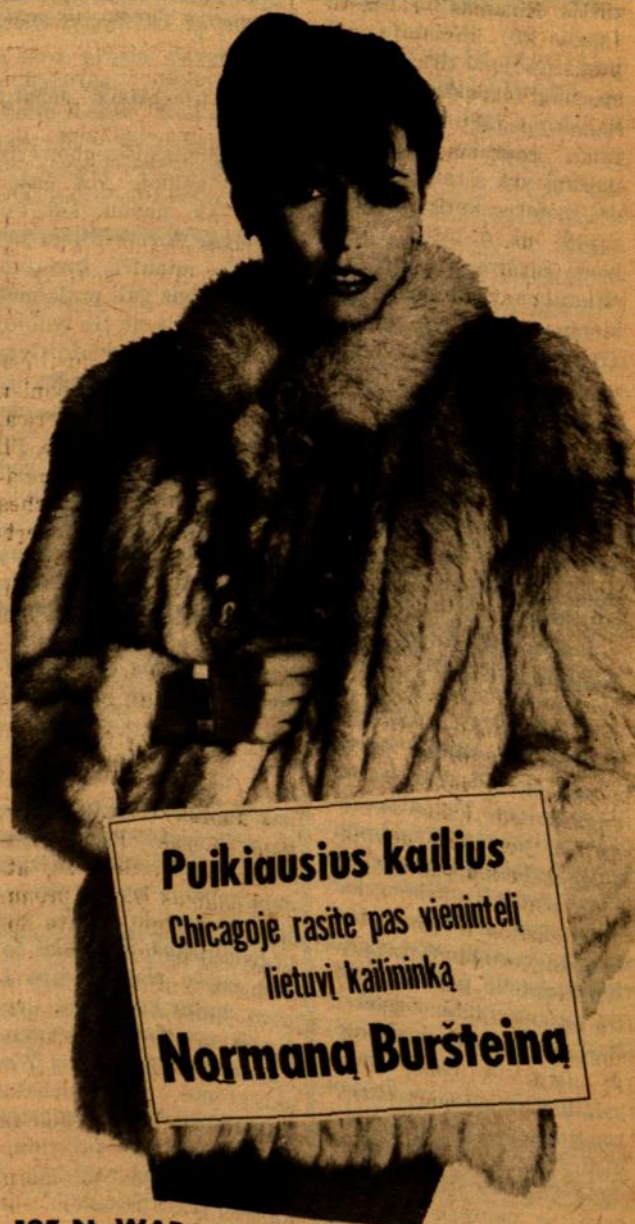
(Atkelta iš 1 psl.)

priversti sovietus jos atšaukti, rado ją 'priimtina'. Tas nereikalingas gąsdinimas sujudo senato 'sakalus', demoralizavo SALT II šalininkus, sumažino ir taip kritusį Carterio prestižą ir greičiausiai užantspaudavo sutarties likimą, kuri iš viso galėjo būti ratifikuota tik labai maža balsų dauguma.

Carterio vėlesnis nespaudimas ratifikuoti sutartį išplaukė iš supratimo, kad senate jai nėra daugumos, o taip pat noro nubausti sovietus už invaziją į Afganistaną. Žinoma, galima ir prileisti, kaip buvo padaryta daugelio pasaulio politikų, kai sovietai išvežė į Afganistaną tarp kitko ir skaičiuodami, kad SALT II sutartis vis tiek nepereis per senatą, o tuo pačiu ir visa detente, ir jei taip - jiems nėra ko pralaimėti.

Tai viską prisiminus ryškėja baisi likimo ironija, tačiau Carteris turėjo vaidinti aistringą taikos mylėtoją, tikėdamas, kad jo ankstyvesnis elgesys bus užmirštas, ir suprasdamas, jog tai yra vienintelis šansas pakreipti savo naudai rinkimų nuotakas: rinkimų, kurių dauguma yra atominių ginklų suvaržymo šalininkai.

Tokiu būdu, kas belaimėtų rinkimus, turime skaitytis su tuo, kad iš Washingtono pusės vėl bus bandoma grąžinti detente. Dėl tos paprastos priežasties, kad niekas nenori ir pagalvoti apie jos alternatyvą. Guostis galima tik tuo, kad ir Sovietijoje ne viskas taip tvirta, kaip gali atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Laikui bėgant ir ten galima laukti didelių pasikeitimų.

Puikiausius kailius
Chicagoje rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Normaną Buršteiną

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

**VASARIO 16 GIMNAZIJA —
MŪSŲ VISŲ REIKALAS**

Vasario 16 gimnazija ei-
na jau 30-tuosius metus,
Ryžtu ir vieningu lietuvių
darbu įsteigta, to paties vi-
sų lietuvių sutartinio darbo
dėka gimnazija ligi šiolei iš-
silaikė, išugdžiusi lietuviš-
koj ir krikščioniškoj dvasioj
ištisą jaunų lietuvių gene-
raciją.

Pradinės lituanistinės mo-
kyklos uždavė, taip pat ir
Anglijoje. Liko tik viena
Vasario 16 gimnazija, vie-
nintelė ne tik Europoje už
ok. Lietuvos ribų, bet ir vi-
same laisvajame pasaulyje.
Ar ir jai užsidaryti?

Gimnazijoj šiuo metu mo-
kosi 60 mokinių, suvažiavu-
sių iš Vokietijos, Anglijos,
Amerikos, Kanados, ir Bra-
zilijos. Einamas 9-rių metų
gimnazijos kursas pagal
Vokietijos mokyklų progra-
mas, o atvykusiems iš Ame-
rikos — pagal to krašto mo-
kyklų programas. Mokinių
skaičius klasėse nedidelis,
todėl mokymo darbas yra
intensyvus. Abiturientai iš-
laiko abitūros (gimnazijos
baigimo) egzaminus, duo-
dančius teisę stoti į bet ku-
rį universitetą, o atvykę iš
Amerikos gauna visus įskai-
tus, reikalingus pereiti į
aukštesnę klasę. Dėstomoji
kalba lietuvių, išskyrus ke-
lis dalykus paskutinėse kla-
sėse, kurie dėstomi vokie-
čių kalba, nes abitūros eg-
zaminai laikomi vokiečių
kalboj.

Vokietijos Lietuvių bend-
ruomenė, gimnazijos kura-
torija ir visi vietos lietuviai
daro viską, kad gimnazija
išsilaikytų, kad dar ilgas
metus galėtų jaunimą lie-
tuviškai ugdyti. Bet jų vie-
nų jėgų šiuo metu nebeuž-
tenka — reikia pagalbos iš
visų lietuvių.

Gimnazijos ir bendrabu-
čių 1980 metų biudžetas yra
DM 898.000,—. Iš vokiečių
įstaigų ir katalikų vyskupų
numatyta gauti DM 588.00.
Likusią DM 310.000, sumą
turime sutelkti mes patys
iš mokinių mokesčių už ben-
drabutį ir lietuvių visuome-
nės aukų. Bet jau kelinti
metai tos sumos nebesuren-
kame, ir vokiečių įstaigos
svarsto, ar jiems irgi ne-
reikėtų sumažinti savo įna-

šo ar net paramą visai nu-
traukti, kai gaunasi įspūdis,
kad lietuvių interesas turė-
ti savo gimnaziją nyksta.

Šių metų biudžetui suba-
lansuoti mums reikia ligi
gruodžio mėnesio 31 d. iš
lietuvių visuomenės sutelkti
DM 90.000,—. Dalį šios
sumos surinks Vokietijos
lietuviai, o didžiąją dalį rei-
kia sutelkti iš Amerikos,
Kanados ir kitų kraštų lie-
tuvių.

Dėkojame visoms lietu-
vių institucijoms, gimnazi-
jai remti būreliams, ligi
šiolei gimnaziją rėmusiems.
Prašome paramos ir dabar,
nes be jos gimnazija nega-
lės išsilaikyti.

Artėja Padėkos diena, o
po to ir Kalėdos nebetoli.
Galvosime, ką padovanoti
artimiesiems švenčių proga.
Nepamirškime ir savos gim-
nazijos! Ir jei kiekviena lie-
tuvių šeima, kiekviena lie-
tuvių organizacija į savo do-
vanų sąrašą įtrauktų ir Va-
sario 16 gimnaziją, ji visų
bendram džiaugsmui iš šio
meto sunkumų išeitų ir su
giedria viltimi žiūrėtų į
ateitį.

Auką prašome siųsti per
BALFą (United Lithuanian
Relief Fund of America,
2558 W. 69 St., Chicago, Ill.
60629) arba tiesiog gimna-
zijai: Private Litausches
Gymnasium, 6840 Lampert-
heim 4, West Germany.

Gimnazija yra mūsų visų.
Ir jos ateitis priklauso nuo
mūsų visų. Mes negalime
leisti jai užsidaryti.

**Vasario 16 gimnazijos
Kuratorijos valdyba**

• Juozas Juozaitis, gyv.
Palm Beach, Fl., Vilties
draugijos šimtininkas, at-
naujindamas Dirvos prenu-
meratą, atsiuntė šimtą do-
lerių, tuo padidindamas sa-
vo įnašą Vilties draugijoje
ir tapdamas dvigubu šimti-
ninku. Nuoširdžiai dėkoja-
me už paramą.

• Dr. Algimantas Keler-
tas, gyv. Brookfield, Ill.,
Dirvai švenčiant 65 metų
sukaktį, atnaujindamas pre-
numeratą pridėjo auką 50
dolerių. Ačiū.

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos valdyba, kuri šiuo metu rūpinasi pagaminti filmą apie prezidento Antano Smetonos buvimą Amerikoje. Sėdi iš kairės: pirm. Antanas Mažeika ir vicepirm. Bronius Dūda. Stovi: ižd. Vincas Juodvalkis, Jr., sekr. Elena Gedgaudienė ir vicepirm. Jonas Mockus. L. Kanto nuotr.

**ALT S-gos veikla 1980 m.
antrame pusmetyje**

Jau artėja prie galo 1980
metai, daug darbų nuveikta,
bet dar yra nemažai projek-
tų, kuriuos ALT S-gos val-
dyba numato įvykdyti.

Kas buvo atlikta iki šiol?
Štai tie darbai:

1980 m. liepos 5 d. Lietu-
vių Tautinių Namų salėje,
Chicagoje, įvyko ALT S-gos
suvažiavimas – svarstybos,
sutraukęs virš pusšimčio
dalyvių. Buvo išdiskutuota
ir išaiškinta aktualiais, rū-
pimais klausimais. Šį S-gos
suvažiavimą reikia skaityti
pasisekusiu. Jame dalyva-
vusieji galėjo pasisakyti sa-
vo nuomone, išreikšti pagei-
davimus. Be to, toks suva-
žiavimas, išskyrus Seimus,
ALT S-gos buvo suruoštas
pirmą kartą.

Po suvažiavimo-svarsty-
bų, buvo dvi labai įdomios
paskaitos, visiems žinomų
prelegentų, tai: VLIKO pir-
mininko dr. K. Bobelio —
"Tarptautinė padėtis" ir
Lietuvos garbės generalinio

konsulo V. Čekanausko —
"Lietuvos laisvinimo užda-
viniai". Jų pasiklausyti, su-
sidomėjusių prisirinko pilna
salė.

ALT S-gos valdyba iki
turėjo 12 posėdžių, išsiunti-
nėjo Saugumo Tarybai ir
skyriams 6 bendraraščius.
Palaiko glaudžius santykius
su S-gos skyriais.

Dalyvauta (valdybos na-
rių): ALT S-gos Los Ange-
les skyriaus metiniame su-
sirinkime ir piknike, kurio
pelnas buvo skirtas presi-
dento A. Smetonos filmo at-
naujinimui; Korp! Neo-Li-
thuania Los Angeles padali-
nio piknike; paremta \$100
auka, Korp! Neo-Lithuania
leidžiama R. Spalio knyga
"Aukšinio saulėlydžio gun-
dymai"; ALT S-gos pirmi-
ninkas A. Mažeika dalyvavo
Clevelande, rugsėjo 27 d.

**LIETUVOS PREZIDENTO A. SMETONOS FILMO
ATNAUJINIMUI AUKOJUSIŲ****SĄRAŠAS**

1. Jurkūnai J. ir V., Chicago	\$100.00
2. Bartkai E. ir D., Beverly Shores	\$100.00
3. Pociai K. ir E., Beverly Shores	\$100.00
4. Jurevičius J., Chicago	\$100.00
5. Mažeikos A. ir L., Marina del Rey, Ca.	\$100.00
6. Skurvydas S., Harrison, N. Y.	\$ 50.00
7. Balsys A., N. Y.	\$100.00
8. Yelich Paulina, Los Angeles	\$ 20.00
9. Žilaitis P.	\$150.00
10. Gedgaudai Č. ir E., S. Monica, Ca.	\$ 30.00
11. Los Angeles Tautiniai Namai	\$1,000.00
12. Balčiūnienė Aleksandra, S. Monica, Ca.	\$100.00
13. Rudokas Stephanie, Chicago	\$100.00
14. Dr. Dargis V., Chicago	\$100.00

E. Gedgaudienė
ALT S-gos valdybos sekretorė

Dar vieno istoriko netekus

DR. J. JAKŠTAS

Kai bendravimas su kuo yra įprastas draugystės ženklas, ar profesinis reikalas, tai jis rodo toks kasdieninis, beveik rutininis. Jis gali ir nedaryti ypatingo įspūdžio. Tik kai bendravimas staiga nutrūksta, tada pajuntama, kad gyvenimo kelyje sutikta spraga, ties kuria sustojama ir grįžtama vaizduote į praeitį. Tada pajuntama, kad kažko netekta. Tokią savijautą pergyvenau, kai pamačiau laikrašty antraštę "Mirė prof. Pr. Čepėnas". Perskaičius tuojau prisiminė man jo laišakai, keli rašyti šiais metais, paskutinis birželio 4 d. Laiškai rodė, kad Pranas buvo pasinėręs istoriniame darbe — rengiamame antrame "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" tome. Paskutiniame minėtos datos laiške jau rašė, rodos, su palengvėjimo jausmu: "Pačiam galiu pranešti, kad mano rašomos... Istorijos antras tomas jau atiduotas spausdinti". Kitame ankstesniame laiške net reiškė viltį, kad jo tas tomas "dar šių metų gale bus išspausdintas". Žinoma, jis tvirtai tikėjo matyti jį išspausdintą.

Pranas ir ankstesniuose mano turimuose laiškuose (Jų pirmą turiu išlaikęs 1966. I. 10 d. datos) vis lietė savo lietuviškus (istorinius) darbus. Man rodėsi tiesiog nuostabu, kaip jis nelengvo emigracinio gyvenimo sąlygose įnyko į istoriją, nors anais senais studentavimo laikais bent formaliai nestudijavo atsидėjęs. Pradėjo studijuoti baigęs gimnaziją 1922 m. tais pačiais metais įsisteigusiam universitete. Galbūt studijavo su ilgesnėmis ar trumpesnėmis pertraukomis, kad baigė universitetą ir įsigijo diplomą vos 1938 (gal net 1939 m.). Gal negalėjo būti nuolatinis ir pilno laiko studentu dėl darbų Kauno, rodos, pradžios mokyklose (kaip jo mirties pranešime Drauge rašoma, "po 7 metus mokytojavo pradžios mokyklose ir suaugusiųjų gimnazijoje). Kaip ten būtų buvę su studijomis, bet su universitetu Pranas ryšių nenutraukė. Jis veikė kairiųjų socialistinių studentų būreliuose. Buvo apsisprendęs kairiojo sparno veikėjas gal jau nuo Voronėzo laikų, kai ten karo metu mokėsi ir pergyveno 1917 m. Rusijos revoliucijas.

Aplamai, iš Voronėzo, ar kitų miestų Rusijos grįžę 1918 metais moksleiviai pasirodė skirtingi nuo mūsų daugumos savame krašte karą praleidusių. Jie mums atrodė daugiau "visuomeniški", nusimaną politikoje ir linke apie ją kalbėti, diskutuoti. Jie vartojo tokius žodžius, kaip juodašimčiai

(tik dažnai pasakydavo rusiškai — černosotcy), kapitalistai, proletarai, buržuai, piliečiai. Mes kilę iš žaliųjų, tada iš dalies nualintų kaimų, tik klausėmės ne ką išmanydami apie jų kalbas.

Taip buvo Ukmergėje, kur man teko mokytis nuo 1918 m. pavasario, taip buvo aišku ir kitur. Susitiko dviejų pasaulių jaunimas: senojo tradicinio ir naujojo "pažangaus", Rytų revoliucijos paveikto.

Dviejų pasaulių jaunimas susitiko ir mūsų kauniškiajame universitete. Pr. Čepėnas įsijungė į antrąjį ir jame reikėsi studentiškoje veikloje. Veikdamas metėsi ne tiek į politinę, kiek į kultūrinę sritį. Galbūt Rusijoje pergyventos revoliucijos poveikyje buvo daugiau atsидėjęs naujosios Rusijos istorijos studijoms, ypačiai jos demokratiniam-socialistiniam sąjūdžiui, kuriam italų istorikas Franco Venturi davė populizmo vardą. Pasikalbėjimuose jis rodėsi šio sąjūdžio žinovu. Perdėm kultūrinio veikėjo buvo Nepriklausomybės laikais tapęs trumpą laiką ėjusios "Aušrinės" redakcijos nariu, lektoriaudamas V. Kudirkos liaudies universitete, vadovaudamas kultūros būreliams, mokytojauja m a s Justino Tumėno Brandos kursuose (1927-1929).

Tačiau ir kultūrinį darbą dirbdamas Čepėnas nebuvo visai atsiribojęs nuo politikos. Jis maišėsi tarp įvairaus plauko studentų socialistų, kurie subrandino pasikėsinimą prieš ministrą pirmininką A. Voldemarą (1929. V. 6). Tautinės valdžios reakcija buvo kairiųjų-socialistų studentų areštai. Arešto neišvengė ir Pranas. Sekė karo lauko teismai įtariamų prisidėjusių prie atentato ruošimo. Buvo teisiamas ir Čepėnas ir gavo 4 metų kalėjimo beusmę. Tai dar, palyginti, nedaug. Kiti gavo po daugiau. Pvz., Kazys Jakubėnas (kuris mūsųose paskutiniuose metu liaupsinti pradėtas ir Draugas davė net jo išspausdintų eilėraščių pavyzdžių) gavo 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Pranas bausmę atlikinėjo VI forte, kur vienoje kameroje sėdėjo su Juozu Jurginiu, dabar Vilniaus universiteto profesorium. Jis mokė jį rusų kalbos. Po dviejų metų Čepėnas buvo amnestuotas.

Po to Pranui atsivėrė naujos, tikrai kultūrinės veiklos laukas. Jis tapo nuo 1931 metų tada pradėtos leisti Lietuviškos enciklopedijos redakcijos sekretoriumi. Enciklopedijoje Lietuvoje ir čia Amerikoje išdirbo ilgus metus. Kaip 1980.

II 26 laiške rašė "... iš tikrųjų esu vienintelis lietuvis, dirbęs enciklopedijos darbu 25 metus".

Enciklopedinį darbą dirbantį Čepėną, kaip ir visą tautą, užklupo sovietinė okupacija. Ne vienas jo buvusių idėjų draugų nuėjo su okupantu ir jam pasišovė tarnauti. Pranas, priešingai, sutiko ją gal net su prislėgta nuotaika ir neparodė mažiausio palankumo jai. Tuo pats gavau progą įsitikinti.

Kai po birželio 15 d. įvykdytos okupacijos birželio 17 d. buvo paskelbta sovietinio statybinio Dekanozovo sudaryta vyriausybė, į kurią įėjo ir mano buvęs artimas draugas Povilas Pakarklis, aš užsukau į enciklopedijos redakciją. Radau joje dirbančiuosius Baldžių - Baldauską ir Čepėną. Mūsų pokalbis sukosi apie naują vyriausybę. Aš lyg juokais pasigyriau, kad štai naujoje vyriausybėje yra ir mano draugas teisingumo komisaras. Aš kokioje būdoje turėsiu į ką kreiptis pagalbos. Baldžius į mano pastabą atšovė, kreipdamasis į Čepėną: "O mūsų, Pranai, visi draugai". Pranas tylomis nuleido, jam nė vieno žodžio nepratarė. Man, žinojusi, kad ir paviršutiniškai Prano praeitį, ne be įspūdžio paliko jo laikysena įstrigusi atmintyje. Vėliau velionio laikysena ir jo pastabas okupanto atžvilgiu patvirtino jo poelgi tame pokalbyje. Tik okupantams žinoma jo praeitis, kultūrinė ir politinė veikla padėjo jam prasmukti pro kadrus ir gauti paskyrimą į Vilniaus universitetą visuotinės istorijos vyresniu mokytoju (ne vyr. asistentu, kaip Drauge buvo parašyta). Tačiau jis paliko stovėti tautinėje linijoje ir nusišė prieš okupantą. Todėl ir pasitraukė su tūkstančiais tautiečių į tremtį.

Vokietijoje gyvendamas mokė po karo lietuvių gimnazijoje ir kaip profesorius dirbo Pabaltijo Pinnebergo universitete iki išvykimo į Ameriką (1949).

Trylikos metų Čepėno praktiką dirbant Lietuviškoje enciklopedijoje gražiai panaudojo Juozas Kapočius sumanytai leisti Lietuvių enciklopedijai Bostone. Jis iš pat pradžių pritraukė Praną prie leidybos organizavimo ir tolimesnio redagavimo. Su patyrimu atėjęs Velionis sėkmingai atliko jam pavestą pareigą ir enciklopedija jo planu pradėjo judėti. Čepėnas išdirbo vienas 4 redaktorių nuo pradžios iki galo, kol buvo išleisti 35 tomai.

Prie bendro redagavimo Čepėnas turėjo pasiėmęs redaguoti ir naujųjų amžių istorijos skyrių. Jis davė daug brandžių straipsnių vi-

suose enciklopedijos tomuose iš naujosios Vakarų Europos istorijos.

Be enciklopedijos Pranas prisidėjo prie redagavimo kelių veikalų, spėju, autorių ar leidėjų paprašytas. Didžiausias jau savarankiško redagavimo darbas yra "Lietuvos universitetas". Jis ne tik suredagavo tą veikalą, bet dar nemaža jo dalykų pats (su savo Ponia) prirašė. Gavosi didelis, monumentalus veikalas, didelės vertės mūsų kultūros istorijai.

Didžiausias ir vertingiausias Mirusiojo palikimas yra "Naujųjų laikų Lietuvos istorija". Savaiminga yra tos istorijos istorija. Ji išsivystė iš pradžioje iškelto adv. Liudo Šmulskščio, žinomo valstiečių liaudininkų veikėjo, sumanytos leisti Griniaus fondo ištekliais nepriklausomos Lietuvos istoriją. Tuo reikalu jis ragino istorikus laiškais ir konkrečiai išjudino istorijos rašymą 1965 m. gale, kai pakvietė Čepėną ją redaguoti. Apie tai turiu jo rašytą 1966. I. 10 laišką, kur jis plačiai kalba apie numatomos istorijos planą ir sumini visą eilę kviestinų bendradarbių. Tačiau tuojau negalėjo imtis ruošti istorijos, nes tais pačiais 1966 m. pradėjo redaguoti "Universitetą". Jis buvo išspausdintas vos 1972 m. Išspausdinęs jį, buvo besimėgęs redaguoti Griniaus fondo užsakytą istoriją. Kažkodėl nuo jo atližo. Galbūt negavo pasižadėjusių bendradarbių rašinių, o gal ir parašytais darbais apsišė. Pats redaktorius nesiėkė viešai paaiškinti, kodėl jis pastūmė į šalį suartus XX a. Lietuvos isto-

rijos redagavimą. Tada jis pats vienas užsimojo rašyti Naujųjų laikų Lietuvos istoriją, atseit, nuo XIX a. pradžios iki mūsų laikų. Pirmą tomą laimingai išspausdino 1977 m. Tuo būdu Čepėnas davė pirmą vientisą XIX a. Lietuvos istoriją, tikrai moksliską, pagrįstą gausiais šaltiniais ir literatūra. Istoriją pagyrė ir J. Ochmanskis, Poznanės universiteto profesorius, gavęs iš autoriaus ją. Apie tai Čepėnas man šiaip rašė: "Malonu man Jums pasigirti, kad nesenai gavau iš prof. Ochmanskio ilgą laišką, kuriame jis labai teigiamai įvertino mano istorijos pirmąjį tomą, svarbiausia pabrėždamas mano objektyvumą aprašant lietuvių santykius su lenkais ir rusais".

Reikia manyti, kad ir antras dabar spausdinamas tomas bus tokio pat svorio moksliskasis kūrinys. Deja, jis užgriebia tik Lietuvos nepriklausomybės pradžią, kaip autorius rašė (1980. I. 28), jis "baigiamas Klaipėdos krašto prisijungimu ir Ambasadorių konferencijos sprendimu Vilnių pripažinti Lenkijai". Kaip žinoma, abu dalykai dėjos 1923 metais. Likusiai didesnei nepriklausomybės daliai (iki 1940) turėjo būti skirtas trečias tomas. Neatrodė, kad jis bus parašytas. Tad užsimotas didelis veikalas nebuvo privestas iki galo. Kaip nebaigtas jis palieka mūsų istoriko akivaizdus testamentus, rodąs, jog jo gyvenimo siūlas nutrūko pačiame darbymejyje. Kartu jis paliks įžymiuoju kūriniu dar nepriklausomoj Lietuvoj vieno išsimokslinusio ar subrendusio istoriko.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

KŪRYBA IR MOKSLAS

Žaizdų randus pirštu galais palietus

Alfonsas Nakas

"BĖGOME NUO TERORO". Iš tėvynės išblokštųjų atsiminimai. Redagavo Juozas Prunkskis. Išleido Vytauto Didžiojo šaulių Rinktinė Čikagoje 1980 m. Kalba taisyta Juozo Masiionio. Viršelis ir ap-lankas — Jono Tričio. Spausdinta "Draugo" spaustuvėje. Tiražas ir kaina nepažymėta.

Kai į 283 puslapius sudėta 40 rašinių ir dar beveik du tuzinai nuotraukų, aišku, kad plačiau įsibėgėti tik retas tegalėjo. Kiti nė nesistengė ir pasitenkino vienu ar dviem puslapiais, tartum teisme paliudydami, padėdami tašką ir pasirašydami.

"Bėgome nuo teroro" pavadinimas labai iškaltas. Mintimis grįžti į 1940-41, paskui į 1944-45 metus ir pirštais imi ieškoti žaizdų. Bet žaizdų neberandi, tik ryškesnius ar mažiau beapčiuopiamus randus. O randai, kad ir primenantys žaizdas, nebeskauda. Užtat ne vienas autorius ima kalbėti laikraštinėm bendrybėm, švaistytis antikomunistinėm, antinacinėm, ak, net antiamerikinėm frazėm, užmiršdami, kad iš jų laukiama konkretybių, faktų, savo autentiškų išgyvenimų, teroro aukų pavardžių, teroro veiksmų datų.

Trisdešimt devynių autorių (red. kun. dr. J. Prunkskis — du rašiniai) tarpe randame visokių luomų, skirtingo išsilavinimo žmonių: porą kunigų, keletą rašytojų, keletą žurnalistų, profesorių, mokytojų, gydytojų, ūkininkų, inžinierių. Tarp buvusių karių bei partizanų — net vienas generolas. Iš lėto knygą skaitydamas, pasirašiau ir kiekvieno straipsnio charakteristiką. Vis dėlto, kad ir po sakinį — kitą apie kiekvieną pasakant, recenzija labai nusi-tęstų, o kai kurie autoriai ir įsižeistų. Tad tepaminėsiu tik keletą.

Nepaprastai taikli ir tiksli J. Prunksio "Ižangos" pradžia:

"Komunistams užgrobęs kontrolę Vietname, vienas vietnamielis pareiškė: 'Kinai mus valdė tūkstančius metų, bet mes nebėgome. Prancūzai mus valdė šimtą metų, bet mes nebėgome. Amerikiečiai mus apibėrė nepalmu, bombomis ir kulkomis, bet mes nebėgome. Bet kai komunistai įsigalėjo, mes turėjome bėgti'."

Įdomiausias, vertingiausias, nes autentiškiausias šios knygos rašinys — Eleonos Plioplytės — Steiblienės dienraščio dalis, pavadinta

"Patekome į raudonarmiečių apsupimą". Skaitai 1944 m. liepos 26, rugpjūčio 16, rugsėjo 1, lapkričio 27, 1945 m. sausio 21, vasario 1, kovo 7, ar kurios tik nori dienos gabaliuką, ir tuojau ana data pakvimpa. Net ir abstraktybės, ir priešų apkeiksnojimai, dejonės, maldos, visiškai kitaip atrodo, kai junti ano laiko dvasią, autentiškumą.

Gyvas, intriguojantis, šiurpą keliantis Jurgio Jankaus fragmentas "Pakeliui į nežinią". Tik visai ne ne tokia turėjo būti jo pabaiga, nes nepaliudyta iki galo, dargi paintriguojant, kad "(...) kas tada galėjo atspėti, ką žada tokia ramybės pilna tyla".

Priešingybė J. Jankui — dr. Jono Griniaus rašinys "Nuo dvasinės ir fizinės nelaisvės". Abstraktybių abstraktybė! Nė vieno tūkstančius kartų negirdėto sakinio. Nė vieno nežinomo fakto, datos, pavardės. Ačiū Dievui, kad tik pusketvirtas puslapis. Dr. J. Grinius ne vienintelis, tik jį, teatleidžia, paėmiau pavyzdžiu, kaip nereikėjo rašyti.

Vienas įdomiausių ir ilgiausių, o taip pat paskutinis rašinys knygoje — Mečio Šilkaičio "Nuo žaliuojančios Dubysos iki Temzės". Atrodo, kad savo ir kelių draugų bėgimus autorius aprašinėjo remdamasis dienoraščiais. Įtikima, konkretu, vaizdu, dažnai kelia šiurpą, nors, antra vertus, jaučiamas skubotumas, vengiant detalių ryškinimo. Tik svarbiausio elemento — teroro, nuo kurio reikėtų bėgti, čia kaip ir nesimato. Tiesa, viskas prasidėjo ir čia bėgimu nuo bolševikų. Bet paskui jauniem, veržliem, drąsiem n u o t y k i a u t o j a m taip patikę lakstyti, kad iš Berlyno atsidurta Danijoje, iš Danijos — Norvegijoje, iš Norvegijos, net gyvybę rizikuojant, per sniego pūgomis dūkstančius šiaurės kalnus nubėga į Švediją, o iš Švedijos, jau karui pasibaigus, neva baiminantis būti išduotiems, su baisiausiais nuotykiiais jūromis pabėgta į Angliją... M. Šilkaičiui, nemenkos plunksnos valdytojui, patartina atpasakotus nuotykius bent dešimteriopai išplėsti ir iš-

BALYS AUGINAS

Didžioji dovana

VIENO GIMTADIENIO BALADĖ

JUOZUI STEMPUŽIUI

1—

LAIKAS nušiuoliavo
Dienų ir metų lieptais —
Valandų dainiai gieda
Šešiasdešimtą
Gimtųjų giesmę — —

Ir susapnuoji
Jaunystės karavaną,
Mirštantį troškuliui
Karstose metų
Dykumose — —
Vaidenas, kad esi
Rūdijanti
Ir linkstanti vinis,
Bet gyveni (o, Dieve!) —
Prisiminimų
Ugnimis — —

Pernykstėj
Debesų kūdroj
Nugrimzdo
Vasarvidžio žvaigždės
Iš tavo vaikystės
Dangaus,
Ir nuskendę
Svajonių laivai
Aplėdę
Ledo žvakėm — —

Ir upių seklumoj
Staiga įstrigo žėgliai —:
Tavo dienų potvynį
Sugėrė
Kasdienybės smiltys — —

2—

Kasdieną
Sodinti valandas
Į ateities lysvę —
Praeitį augina
Atminimų anūkus,
Žaidžiančius
Saulėlydžių siūlais — —

Šią intymią valandą
Tu, kaip pailsės riteris,
Nusiimi
Klatingos kasdienos
Šarvus
Nuo žmogiško trapumo,
Ir sąžinė —
Asmenišką nuodėmklausys —
Prisėda

Prie tavo širdies
Su išminties žiburiu:

— — — Dienos nubėgo
Tavo žingsniais —
(Sako ji) —
Laikinais ir nepastoviais
Ir skubančiais,
Metų medų
Išnešiojo
Akimirų bitės — —

— — — Atsigręžk atgalios —
(Šaukia ji. Ir tu krūpteli) —
Ant nudilusių slenksčių
Paliko tik koriai —
Išdžiūvę
Ir sutrūniję:
Negyvos praeities
Akvarėlės — —

3—

Nauja aušra
Atbėga
Kaip raudonplaukė
Piemenaitė,
Ganydama
Debesų žasiukus
Ir čiulbančius
Saulės spindulius —
(Žaliom, kaip viltis, akim
Pilna ugnies
Ir neišgyventų
Nuotykių) —
Tavo lemties
Senoji bendrakeleivė — —

O tu — akacijos šaknis,
(Giliai jaugusi
Į žemę) —
Lapoji vėl
Naujom troškimų
Atžalom — —
Lemtis
Mirtingam dovanojo dovana —
G y v e n i m a —
(Tą karčią sėklą
Žmogiškosios patirties) —
Ir ji žmogaus buity
Išnoksta,
Lyg svajonių vaisius —

Tai mūsų žemiškoji
Laimė: —
Ji atminimuose
Palieka
Nemari — — —

leisti atskira knyga, bet čia recenzuojamam veikalui tiktiko tik pirmieji 4 ar 5 puslapiai (iš 31).

Negaliu suprasti, kas nulėmė rašinių eilės tvarką. Gal laikytasi jų gavimo datų chronologijos? O gal pataikauta autorių erudicijai? Gai dar kokia neiššifruojama priežastis? Deja, būtų geriausiai pasielgta, autorius išrikiuojant alfabeto tvarką, pradėjus Stasiu Barzduku ir užbaigus Baliu Vitkum.

Žinau, kaip sunku redaktoriui buvo gauti nuotraukų, nes bėgant nuo teroro, karo siautuly, labai retas befotografavo. Pačios geriausios, įdomiausios, rašinių tiksliai iliustruojančios — Mečio Šilkaičio nuotraukos. Tik kodėl gi jis, rodydamas gana ryškius veidus, nesurašė dalyvių pavardžių?! Tinkamos E. Plioplytės dienoraštį iliustruojančios nuotraukos, ypač slėptuvių brėžinių. Visiškai vietoj ir keli aprašomųjų bei

rašančiųjų portretėliai. Deja, 20 p. nuotrauka galėtų būti keleriopai interpretuojama, jei tik pavadinimą po ja pakeistum. Nei čia bėgimo, nei teroro. Dar blogiau su nuotrauka 112 p., kuri įdėta tik todėl, kad rašinio autorius pirmoje eilėje, tarp savo kolegų pedagogų, apsuptas mokinių ten sėdi. Bet tikras nesusipratimas tai Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės, knygą išleidusios, fotografija, dargi prieš ti- (Nukelta į 6 psl.)

ŽAIZDŲ RANDUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

tulinį puslapį. Negi keli tūkstančiai dolerių svarbiau už puslapius, permerktus krauju ir ašarom? Argi mecenatams neužteko redaktoriaus žodinės padėkos?

Iškėlęs keletą neigiamybių, noriu knygos nuvertinti. Priešingai — redaktorius kun. dr. Juozas Prunskis atliko milžinišką, nepaprastos svarbos darbą, juoba, kad darbas pionieriškas, niekieno anksčiau nedarytas, o jei bandytas, tai netesetas. Įsivaizduoju, kad buvo kalbinti du-trys šimtai žmonių, jeigu beveik 40 sutiko parašyti. Rašiusieji, nieko panašaus anksčiau neregėję, irgi sunkiai galėjo susigaudyti, kaip tas išgyvento teroro liudijimas turėtų būti atliktas. Dabar, pirmąją knygą turėdami, galime pasimokyti iš jos teigiamybių ir iš klaidų. Rašant ateities tomus, jau bus daug lengviau. Knygą paskaičiusieji, rašyti pakvietieji, noriau imsis darbo.

Ateities tomus?... Jų reikia ne vieno, ne dešimties, o šimto! Iš tikrųjų, jų reikėjo prieš dešimtį, prieš dvidešimt metų, kol dar beveik visi bėgliai tebebuvo gyvi ir kol jų žaizdos dar nebuvo tapusios bejausmiausiais randais. Bet dar nėra visai beviltiška, visiškai nusivėluota. Yra netgi lengvinanti aplinkybė — daugiau laisvalaikio sveikiems pensininkams. O paliudyti, kas ir kaip mus pavertė bėgliais iš savo tėvynės, privalome kiekvienas. Kad kiekvieno liudijimas raštu būtų išspausdintas specialiuose tomuose, turėtų rūpintis ne vien paskiri asmenys (kaip kun. dr. J. Prunskis), bet ir

Mūsų rašo

Gerbiamas p. Redaktoriau,

Malonėkite neatsisakyti patalpinti Dirvoje keletą pastabų dėl straipsnio apie senatorių Glenn.

Dirva padarė senatoriui Glenn didžiulį patarnavimą įdėdamą į pirmą puslapį jo nuotrauką ir taip jė liaupsinantį straipsnį, raginantį lietuvius už jį balsuoti. Betgi ar verta buvo tokią paslaugą daryti tam "lietuvių draugui", kurio draugystė pasireiškia svečiavimusi pas lietuvius.

Tą bet koks senatorius ar kongresmanas mielai padarys, tikėdamasis gauti lietuvių balsų. Senatoriaus Glenn atveju tai ir pasitvirtino — štai jį remiantis straipsnis prieš pat rinkimus, kurs tikrai atneš jam daug lietuvių balsų, nes žmonės neturėdami laiko ar noro gerai pasiinformuoti tiki ką savas laikraštis rašo.

visi mūsų veiksniai. Ir tai nedelsdami, nes liudytojų kasmet, kas mėnuo, kasdien mažėja.

Ar Glenn iš tikrųjų yra naudingas Lietuvos bylai? Panagrinėkime jo balsavimo rezultatus, nes tik iš jų galima spręsti apie senatoriaus naudingumą Amerikai, o tuo pačiu ir Lietuvai, nes be stiprios Amerikos blėsta Lietuvos laisvės viltys.

Glenn balsavo už strateginiai svarbaus Panamos kanalo atidavimą marksistinei Panamos vyriausybei. Pažymėtina, kad senatoriui dalyvaujant Vasario 16 minėjime 1978 metais ten pat salėje buvo surinkta apie 300 parašų prašančių neatiduoti Panamos kanalo.

Šiais metais Glenn balsavo: už suteikimą "Most favorable nation" statuso Raudonajai Kinijai, už militarinę paramą komunistinei Nicaragai, nuvertusiai Amerikai palankią Somozos valdžią. Už patvirtinimą visų ginkluotų pajėgų šefu viršininku generolo David C. Jones, kuris buvo už Panamos kanalo atidavimą, už Salt II pasirašymą, už Bomber I gamybos sustabdymą, už patvirtinimą specialiu ambasadorium artimiesiems rytams žinomo komunistų simpatiko Sol Linowitz, kuris buvo svarbiau-

sias asmuo Panamos kanalo atidavimo derybose.

Taigi Glenn yra vienas iš kairiausių Amerikos senatorių nei kiek negeresnis už McGovern ar Metzenbaum.

Balsavimas už Glenn yra balsavimas už Amerikos silpninimą ir tuo pačiu Lietuvos vergijos pratęsimą.

Birutė Smetonienė
Cleveland, Ohio

Lietuvių draugas Stephen May, buvęs Rochesterio miesto meras, kandiduoja į New Yorko senatorius. Nuotraukoje Stephen May su Rochesterio lietuvių veikėjais V. Vitkum ir J. Jurkūm.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAL

Dengiamo stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo.

MARTINS ir KUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DR. DOVAS ZAUNIUS (35)

Dr. Albertas Genutis

Dr. Zaunius gina Lietuvos nusistatymą

Komisija siūlė "panaikinti kliūtis tranzito laisvei, kad būtų padarytas galas tokiai padėčiai, kuri prieštarauja Tautų Sąjungos paktą 23-e straipsnio tikslams ir yra nesuderinama su tarptautiniais pasižadėjimais". Savo užsiamtam tikslui pasiekti komisija pasiūlė dvi konkretines priemones:

1) paruošti taisykles plukdymui Nemunu, kaip nustatyta Versalės taikos sutartimi (Nemuno internacionalizavimas);

2) atidaryti tranzito susisiekimui Lentvario — Kaišiadorių geležinkelio ruožą.

Komisijos pasiūlyme antrasis punktas įvyntas į vatą ir skamba pažodžiui taip: "Sudaryti administracinius ir techninius susitarimus dėl nuolatinės tarnybos, pakankamos tarptautinio tranzito reikalavimams Lentvario — Kaišiadorių geležinkelio linijoje".

Kaip matome, pasiūlymas "diplomatiškas": reikalaujama tik susitarimų "dėl nuolatinės tarnybos" tarptautinio tranzito reikalui.

Karčiai piliulei pasaldinti komisija savo pasiūlyme dar patikslino, kad "jos numatytų priemonių pritaikymas nesudarys lietuvių-lenkų

susitarimo režime normalios padėties, nei panaikins išimtinios padėties pobūdžio".

Dar daugiau: "Ji taip pat pareiškė gerai žinanti, kad dabartinė padėtis yra susidariusi iš esamų tarp Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės nuomonių skirtumų dėl Vilniaus srities būklės, tačiau mananti, kad politinio pobūdžio skirtumai tarp dvejų kaimyninių valstybių negali turėti pasekų, kurios trukdytų suinteresuotų valstybių susisiekimą".

Tačiau susisiekimo bei tranzito komisijos panaudota vata bylos aštriems kampams pridengti negalėjo nuslėpti pavojaus, kurie Lietuvai slėpė tokiam problema sprendimo bandyje. Išjungus reikalo esmę, kaip Dr. Zaunius, anuo metu dar užsienių reikalų ministerijos generalinis sekretorius, pastebėjo 1929. V. 29 rašte Tautų Sąjungai, "rizikuojama paklysti ir užtemdyti pagrindinį klausimą". Tautų Sąjunga kaip tik siekė "užtemdyti pagrindinį klausimą".

Tautų Sąjungos taryba nesustojo pusiaukelėje. Ji ryžosi eiti iki galo pasirinktu keliu ir nukreipti reikalą į Nuolatinį Tarptautinį Teis-

mą Haagėje.

1931 m. sausio mėnesio sesijoje Tautų Sąjungos taryba pagal sausio 23 d. rezoliuciją nutarė teismui pateikti tokį klausimą patariamajai nuomenei patirti:

"Ar galiojantieji tarptautiniai pasižadėjimai, esamomis aplinkybėmis, įpareigoja Lietuvą ir, teigiamo atsakymo atveju, kuriomis sąlygomis, imtis būtinų priemonių susisiekimui ar kai kurioms jo rūšims Lentvario — Kaišiadorių geležinkelio linijos ruožu atidaryti?"

Kai Tautų Sąjungos tarybos posėdyje minėtoji susisiekimo bei tranzito komisija pateikė savo raportą, siūlydama atsiklausti Haagos teismo nuomonės, jos pirmininkas de Vasconcellos pristatė komisijos raportą. Pasak jo, "komisija pateikė tarybai raportą po ilgų ir kruopščių studijų, pasiryžusi atlikti galimai išbaigtą, objektyvų ir bešališką darbą".

Tame pat tarybos posėdyje (1931. I. 23) pirmininkas dar patikslino: "Kai klausimas turėjo du aspektus, techninį ir teisinį, tai komisija paskyrė du komitetus: vieną, sudarytą iš asmenų, kurių kompetencija geležinkelių ir upeivystės technikos srityje yra neginčijama, antrą komitetą, sudarytą iš pasižymėjusių teisininkų. Komisija turėjo pasitenkinimą patirti, kad jos teisininkų pasirinkimas buvo toks laimingas, jog du komiteto nariai išrinkti Nuolatinio Tarptautinio Teismo Rūmų nariais, kurių vienas šios institucijos vicepirmininku" (Journal Officiel de la Société des Nations, 1931 m. vasario mėn., psl. 214-215). (B.d.)

Take care of yourself.

Vote FOR Issues 6 & 7 & 8

6

Vote FOR Issue 6 for Cleveland's future progress!

Jūsų balsas reiškia:

- Už kiekvienas 25 c. sumokėtus clevelandiečių, 75 c. bus sumokėti priemiesčių gyventojų dirbančių Clevelande. Pensininkai, invalidai, ir gyveną iš pašalpos, nebus paliesti. Jeigu jūs dabar nemokate miesto pajamų mokesčio, jūs nemokėsite ir ateityje. Clevelandiečiai kurie dirba priemiesčiuose ir dabar moka 2.25%, mokės 2% jeigu Issue 6 bus priimta.
- 400 naujų policijos automobilių bus nupirkta pakeisti dabar naudojamus senus, kuriais nebegalima pasikliauti.
- Naujos ambulatorijos bus nupirktos ir jų skaičius bus padidintas, kad pagerintų greitosios pagalbos suteikimo laiką 40%.
- 75 nauji šiukšlių rinkimų sunkvežimiai bus nupirkti.
- Daugiau apylinkės gatvių grindinys bus sutvarkyta.
- Griežtesnė namų kodo įgyvendinimo programa bus įvesta, kuri padės pastatų inspektoriams statyti reikalavimus apleistų namų šeimininkams.
- Padėgimo apsaugojimo programa bus išplėsta, nubaudimui tų asmenų, kurie sudegina pastatus.
- Miestas galės sumokėti 53 milijonų dolerių skolą ir tuo išvengti mokėjimą bankams 19 milijonų dolerių procentų.
- Miestui nereikės atleisti 650 miesto darbininkų, kurie reikalingi pagrindiniams miesto patarnavimams.
- 80 milijonų dolerių iš sąlyginio valstijos ir federalinių fondų teks Clevelandui. Tai reiškia daugiau pinigų išlaidymui sporto centrų, baseinų, gatvių, tiltų ir miesto įrengimų.
- Miestas išlaikys ir pagerins miesto patarnavimus.

ISSUE 6 pagerins saugumą visiems piliečiams Clevelande.

Priešingai — bus reikalinga sumažinti miesto personalą 10%, tai reiškia 200 mažiau policininkų ir 87 mažiau ugniagesių.

ISSUE 6 pagerins gyvenimo lygį Clevelande.

Priešingai — bus mažiau 55 šiukšlių rinkėjų ir 32 gatvių taisytojų

ISSUE 6 pagerins finansinę Clevelando padėtį.

Priešingai gedimai miesto įrengimų, pastatų, gatvių tėsės toliau.

7

Vote FOR Issue 7 The Residency Issue.

Aišku ir paprasta. Jūsų balsas reikš, kad dirbantieji Clevelando miestui asmenys turi gyventi mieste.

8

Vote FOR Issue 8. The 4-Year Term For Mayor & Council.

Jūsų balsas reikš 4 metų terminą Clevelando merui ir miesto tarybos nariams ir mudėsimą mero inauguracijos iki pirmo pirmadienio sausio mėnesį!

21 iš 25 Amerikos miestų, kur gyventojų skaičius didesnis negu 400,000, turi mero — tarybos formos vyriausybę, turi 4 metų terminą merui ir tarybai. 4 metų terminas merui ir tarybos nariams leisti jiems daugiau skirti laiko vadovavimui — planavimui ir įgyvendimui jums reikalingų programų — ir mažiau laiko pastangų perrinkimui. Tai yra tas, ką daro progresyvūs ir modernūs miestai.

Vote FOR Issues 6 & 7 & 8

Take care of yourself.

NOVEMBER 4, 1980

Australijos lietuviai

ANTANAS LAUKAITIS

LIETUVIŲ DIENOS ADELAIDĖJE

Šiais metais Australijos Lietuvių Bendruomenė švenčia savo veiklos 30-ties metų sukaktį. Šių metų pabaigoje, nuo gruodžio 26-tos iki sausio 1-mos dienos, Adelaidėje vyks Australijos Lietuvių Dienos. Ši, pati didžiausioji Australijos lietuvių šventė susidės iš: ALB Krašto Tarybos suvažiavimo, iškilmingo sukaktuvinio 30-ties metų paminėjimo, literatūros vakaro, jaunimo vakaro, teatro spektaklio, kuriame bus vaidinama St. Santvaro "Žvejai", tautinių šokių šventės, dainų šventės, dailininkų, tautodailės ir foto mėgėjų parodų, sporto šventės, ramovėnų, mokytojų ir jaunimo pasitarimai. Savaitę laiko kiekviena diena ir vakaras bus skirtas bent kuriam lietuviškam parengimui ir pasirodymui.

Iškilmingiausias šventės momentas bus jos atidarymas, kuris prasidės mišiomis šv. Pranciškaus Ksavero katedroje, kurias atnašaus svečiai iš Amerikos vysk. V. Brizgys. Po pamaldų vyks bendra masinė eiseną į Adelaidės miesto salę, kurioje vyks oficialus Lietuvių Dienų atidarymas, dalyvaujant PLB pirmininkui inž. V. Kamantui, P. Australijos gubernatoriui K. Seaman, Australijos ir Pietų Australijos ministrams, parlamentarams ir kitiems aukštiesiems kviesiminiams svečiams. Atidarymo programą atliks solistai, deklamatoriai, tautinių šokių šokėjai ir Adelaidės Lituanian choras. Yra pakviesta spaudos ir televizijos atstovai šias iškilmes perduoti australų visuomenei. Į atidarymo iškilmes įėjimas yra nemokamas.

ATVYKSTA AMERIKOS SPORTININKAI

Tęsiant tolimesnį Australijos-Amerikos-Kanados lietuvių sportininkų bendradarbiavimą, į Adelaidės Lietuvių Dienas ir 31-ją A. L.

Sporto šventę, iš Amerikos ir Kanados atvyksta apie 20 jaunių sportininkų, kurie dalyvaus šioje sporto šventėje ir paskui aplankys paskiras lietuvių kolonijas, sužaisdami su vietos lietuvių ir australais sportininkais. Svečių kelionės maršrutas numatomas sekantis: Atvyksta svečiai į Sydnę gruodžio 21 dieną. Gruodžio 25 dieną išvyksta į Sporto šventę Adelaidėje, sausio 2 dieną išvyksta iš Adelaidės į Melbourną (būnant Melbourn, sausio 4 dieną išvyksta į Geelongą), sausio 6 dieną iš Melbourno išvyksta į Canberą, sausio 8 dieną išvyksta į Sydnę ir sausio 10 dieną išskrenda atgal į Ameriką.

Australijos lietuviai sportininkai, ypatingai jaunimas, su nekantrumu laukia savo svečių sportininkų, kuriuos tikisi taip pat gražiai priimti, kaip kad ir Amerikos bei Kanados lietuviai priėmė Australijos lietuvių sportininkus, jiems beiešint tenai. Kartu su sportininkais atvyksta ir ekskursija, kuria rūpinasi Australijos Krašto Valdyba.

VEIKLI AUSTRALIETĖ RESPUBLIKONĖ

Melbourne gyvenančių Antaninos ir Juliaus Petrailių dukra Lilija Grumulaitienė, kuri taip pat anksčiau gyveno Melbourne, kur ir ištėkėjo, persikėlusi su šeima gyventi į Amerikos Texas valstiją, pradėjo labai aktyviai reikštis respublikonų veikloje, buvo išrinkta į Texas respublikonų konvenciją ir kt. Be dalyvavimo politinėje veikloje, ji labai daug propoguoja ir lietuviškąją veiklą, bei Lietuvą. Tautiniais rūbais apsirengusi ji buvo priimta Texas gubernatoriaus, skelbiant Pavergtųjų Tautų Savaitę, ką filmavo ir vietinė televizija. Australijos lietuviai sveikina savo buvusią australietę Liliją, linkėdami ir toliau taip gražiai reprezentuoti lietuvių ir Lietuvą.

PHYSICAL THERAPIST

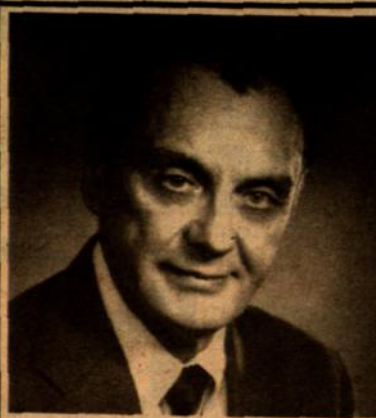
Position for new or experienced therapist. Must be registered or eligible for Michigan Licensure. Modern 244-bed acute general hospital located on the near southwest side of Detroit. Well equipped department. Excellent benefits. Salary commensurate with experience.

Contact: Personnel Department

**SOUTHWEST DETROIT
HOSPITAL**
2401 20th Street
Detroit, Michigan 48216

Phone: 313-961-7777

(37-43)

General Election — Tues., November 4, 1980

X

JOSEPH J. NAHRA

Nahra for Congress Committee, Ned S. Weingart, Secretary,
3091 Mayfield Rd., Cleveland, Ohio 44118

BALSUOKITE UŽ

• SUBRENDIMĄ • GARBINGUMĄ

• PATYRIMĄ

BALSUOKIT

(Judge) JOSEPH J.

NAHRA

CONGRESS — 22nd District

LITUANISTINIS ŠVIETIMAS

Be visų kitų suvažiavimų, Adelaidėje vyks ir lietuvių mokytojų suvažiavimas, bei reikalų švietimo srityje aptarimas. Kaip rašo Adelaidės mokytoja Izolda J. Davis, kad kas tiko 1950-siais metais, tas jau nelabai tinka 1980-siais. Praeityje buvo padaryta nemažai klaidų ir dabartinis jaunimo nutrupėjimas nėra vien tik anglo-saksų aplinkos įtaka.

Vien tik Adelaidės lietuvių kolonijoje, nuo 1975 metų Lituanistinių Kursų įsteigimo, jau virš 50 jaunuolių yra išlaikę valstybinius egzaminus, tai įskaitant į brandos atestatą. Palyginus kitų etninių kalbų ir vokiečių kalbos egzaminų rezultatus, pasirodė, kad lietuvių lygis yra daug aukštesnis ir kalbos žinojimas pranašesnis. Adelaidėje yra įsteigtas kalbų centras, kuriame galima mokintis 11 kalbų, o studentai mokosi etninės kalbos savaitgalio mokyklose ar kursuose, tai jie atleidžiami nuo tam tikro pamokų skaičiaus.

Suvažiavime norima apsvaistinti ir galimybės pasiųsti jaunuolius į Amerikos universitetų lietuvių kalbos katedras, nes vargu ar Australijoje pasiseks tokią katedrą įsteigti. Šiam reikalui reikalingos jaunimo stipendijos ir kitos piniginės lėšos, nes pasitobulinimas Amerikoje labai daug naudos atneštų visam ateities lietuvių gyvenimui ir veiklai šiame krašte.

BAKER

UNIVERSITY OF DELAWARE

Two years experience or combination of experience & training required in bakery involving all phases of baked goods. Excellent working conditions. Fringe benefits & salary. Hours 12 midnight to 9 a.m.

Apply in person at 401 Academy St., Newark, Del. 19711 or call 302-738-2514.

Equal Opportunity & Affirmative Action Employer, which encourages application from qualified minority groups & women. (42-44)

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS

Houston, Texas
Progressive job shop. Excellent benefits and opportunities in a friendly atmosphere. Openings for machinists and machine operators on first and second shifts. Second shift works 4 day week (48 hours equal 50 hour pay plus night premium).

Apply or write to JOHN McDONALD or WILBERT WILLIAMS
THOMAS INSTRUMENT AND
MACHINE COMPANY
5615 Mitchelldale
Houston, Texas 77092

(37-43)

RETAIN COMMISSIONER VIRGIL E.

BROWN

14 Years of Distinguished Public Service

Paid for by Friends of Virgil E. Brown for County Commissioner.
Dick Sander, Chairman, 1493 Beethoven, Cleveland, Ohio 44145

BALSUOKIT UŽ ISSUE 4

PAREMKITE SAVO METROPARKUS

- DŽIAUKITĖS virš 18,500 akrų natūralaus grožio 365 dienos metuose.
 - PAGERINKITE laisvalaikui vietoves, programas ir natūralios gamtos rajonus.
 - Išlaikykite piknikų vietas, takus, gamtos centrus, vandens sporto rajonus ir sporto įrengimus.
- KIEK TAI KAINUOS? Kaina: Half of a Mill. Mažiau negu 2 1/2 cento per diena.
(Savininkui 50,000 dol. namui tikrai 8.75 dol. į metus).

- Visi Cuyahoga apskrityje ir Hinckley Township Medainos apskrityje gyventojai gali balsuoti UŽ Cleveland Metroparks System's levy.

PAREMKITE SAVO METROPOLITAN PARK
DISTRIKTĄ.

BALSUOKITE UŽ ISSUE 4

Friends of the Metroparks Committee, Joseph D. Harnett,
Chmn., 55 Public Square — Rm. 1763, Cleveland, O. 44113

Išrinkit... THOMAS L. McSWEENEY COUNTY RECORDER

Endorsed by Cleveland Plain Dealer

X

THOMAS L. McSWEENEY

Paid for by McSweeney for Recorder Committee, Andy Hanzo,
Co-Chmn., 5060 Stanley Ave., Cleveland, Ohio 44137

EQUIPMENT DESIGNER

Supplier to the auto industry needs an individual with the following credentials:

1. Min. 15 yrs. experience in equipment design and electrical
2. Engineering degree or equivalent on job training
3. Experience in the field of auto emission testing a plus

We are looking for a man to take charge of projects and handle all phases to completion.

Call Vern Hooper at 313-698-1110

IŠRINKIT ...

THOMAS J.

NEFF

COUNTY ENGINEER

DEMOCRAT

BALSUOKITE UŽ 1977 M.
IŠKILIAUSIĄ CUYAHOGA
COUNTY INŽINIERIŲ.

"Aš tikiu, kad galiu duoti dvi labiausias kvalifikacijas Apskrities Inžinieriaus įstaigai. PROFESIONALIZMAS IR INTEGRALUMAS."

Robert Ewolaki, Co-Chmn., David Meek, Treas., 2044 Euclid Ave., Cleveland 44115

riuos turėtų remti tautybės į jų kandidatuojančius postus.

Tą patį pripažino ir Clevelando miesto meras George Voinovich, manydamas, kad jie abu kartu dirbdami visais atžvilgiais pakels apskrities gerbūvį.

Savo kalboje miesto meras kaip tik iškėlė šių postų reikšmę ir ypatingai pabrėžė, kad tik labai sąžiningi ir pareigingi pareigūnai šiam darbui turi būti renkami. Jis čia išvelgia didelę supratimą iš tautybių pusės ir todėl jų paramą labai vertina.

Toliau Ralph Perk susirinkusiems pristatė eilę tautybių vadovų pasižymėjusių politinėje veikloje ir kitus kandidatuojančius į viešas įstaigas.

Apskrities kontrolierius Vince Campanella visų prašė remti jo ir V. Brown

kandidatūrą.

Ralph Perk, pristatydamas Virgil E. Brown, pabrėžė, kad V. E. Brown pradėjęs eiti komisieriaus pareigas savo artimiausį bendradarbį pasirinko iš tautybių tarpo būtent lietuvį Algį Rukšėną. Savo darbą šiame poste V. E. Brown atliko sąžiningai ir kruopščiai nesulaukdamas iš niekur jokių priekaištų.

Baigiant šį pobūvį Virgil E. Brown pasidžiaugė visų pareiškimais ir prašė tautybių glaudžiai bendradarbiaujant savo tarpe remti jį bendromis jėgom. (ib)

TOOL MAKERS AND MACHINISTS
FOR BORING MILLS, LARGE
LATHE AND LARGE JIGS AND
FIXTURES. EXCELLENT RATE AND
BENEFITS FOR THE RIGHT MAN
APPLY IN PERSON.

SALJ OF AMERICA
1350 TAYLORS LANE
CINNAMON, NEW JERSEY
609-786-1525

(39-45)

TVIRTA,
TEISINGA

JI RŪPINASI

Paid by Comm. to Elect Betty Willis Ruben, Juvenile Court Judge,
G. Abakuhov, Chmn., 75 Public Sq., Cleveland, Ohio.

JUVENILE CRIME!

— Make the Court part
of the solution!

Išrinkit
**BETTY WILLIS
RUBEN**

DEMOKRATŲ KANDIDATĖ Į TEISEJUS, JAUNIMO
TEISMO

Pasirinkta Prezidento John
F. Kennedy į Baltųjų Rūmų
štabą!

REMIAMA: COSMOPOLITAN
LEAGUE, UAW, AFL-CIO, POLISH-AMERICAN CLUB, INC.

TAUTYBIŲ SĄJUDIS
REMIAM KOMISIONIERIŲ
VIRGIL E. BROWN

Spalio 18 d. tautinės grupės susirinko Vienna Garden restorane paremti Virgil E. Brown kandidatūrą į Cuyahoga apskrities komisierius.

Šiam subūvimui vadovavo buvęs miesto meras Ralph J. Perk. Savo kalboje paminėjo, kad jo vadovaujamas tautybių sąjūdis remia kandidatų į įvairius postus, kurie palaiko ryšius su tautybėmis ir jas remia. Ypač išryškino asmenybes šių kandidatų: Virgil E. Brown ir Vince Campanella, ku-

ON NOV. 4, 1980—

G L E N N

U.S. SENATOR

Paidfor by: Senator John Glenn Committee, William R. White, Treas.,
88 E. Broad St., Co., O. 45215

BALSUO-
KITE UŽ
PERRIN-
KIMĄ
JOHN

Mėnesienos siuita Baublio paunksmėje

(4) DIRVOS PREMIJUOTA NOVELĖ

Vyt. Alantas

— Nėra už ką.

Rama palydėjo svečią iki Slėnio ir atsisveikindama tarė:

— Dabar žinot kur gyvenu: užėikit ir atsi-neškit glaudes. Jūsų šeimnininkai tikriausiai ne-turi baseino, pasimaudysim.

— Tikrai surasiu kelią į tokią puikią vilą, priglaudusią dar puikesnę šeimnininkę. — Vasiūnas pabučiavo jai ranką.

— Komplimentai visada pageidaujami šiuose namuose, — ji šypsojosi.

— Viso labo, Rama!

— Iki pasimatant!

Jis mostelėjo ranka ir dingo tarp krūmų. Rama susimąsčiusi iš lėto grįžo į vasarnamį.

III.

Vasiūnas tįso pasilikas ilgoje kėdėje užmetęs rankas už galvos ir tingiai klaidžioja akimis po tyrą padangę. Jam dingsi esant pasiklydusiu kažkur tarp aukštybių ir galybių. Miestas, įstai-ga, Ingrida liko kažkur už miglotos pertvaros, o prieš jį atsivėrė be galo platus, šiltas ir saulėtas reginys, kuriame jis dar negali kaip reikiant susivokti, tik jaučia, kaip ramiai ir ritmingai plazda širdis ir visame kūne tvinksi tin-gus palaimos antplūdis...

Jis ginasi minčių apie praeitį bei ateitį ir iš viso vengia kvaršinti galvą rimtais klausimais, nes baiminasi išsklaidyti išgyvenamo at-laidžio pilnatvę. Jam dingteli, kad kartais rei-kia užsimiršti, norint būti laimingam. Drau-

gyste su Rama Vasiūnas džiaugiasi neapsako-mai ir dėkoja Likimui, kad jam dar pasuko to-kių gražių, saulėtų akimirkų. Jį džiugina min-tis patekus į užburto šalį, apie kurią nedrąsiai svaiojo, bet abejojo, ar ji iš viso kur yra...

Taip jam prasidėjo vasaronė dviese. Po priešpiečių, o kartais ir po pusryčių, jis eidavo į Nemiros vilą, kur jo visada laukdavo Rama. Kartais jie susitikdavo Laumės Slėnyje prie "baublio" ir vaikščiodavo susikabinę rankomis siauru, vingiuotu takeliu lomos pakraštyje. Abu buvo didelį gamtos mylėtojai ir jiems ne-trūkdavo kalbos apie jos grožį, paslaptis ir įtaką žmogui. Tos vaikštynės baigdavosi vasar-namyje: čia jie maudydavosi, žaisdavo tenisą, kaitindavosi saulėkaitoje, klausydavosi muzikos, kai kada ir paprašyta Rama paskambindavo kokį dalyką, žodžiu, Vasiūnas jautė jo atostogas susitvarkius taip, jog geriau ir negalėjo būti.

— Gal ji laumė, gal undinė, gal tik mano vaizduotės išidealizuotas padaras, koks skirtu-mas? — jis šypsojosi žiūrėdamas į Ramą iš tolo ir žinojo, kad tas vaizdas, kurį mato ant baseino šokinės lentos niekad nebeišdils iš jo atminties.

Išmetusi aukštyrą rankas, ji liumpsi ant len-tos galo ir rengiasi šokti į vandenį. Saulėtame dangaus fone jos švelniai parudavęs kūnas jam rodos nerealus, tarytum porceliano statula per-šviesta iš vidaus. Ji, regis, pakils ir dings sau-lėtoje erdvėje.

Rama bemaž nuoga. Jos gražias, mergiš-

kas krūtis slepia platus raištis, per strėnas parištį du "bikiniški" lopai dengia priešakį ir užpakalį, o plaukai suimti po plastikine kepu-raite. Taip "apsirengus" ji primena jam senovės graikų meistrų deivių skulptūras, ir ta nuo-gybė gamtoje architektui atrodo savaime su-prantama ir natūrali. Kartais aistros pagunda persmelkia jam širdį, bet jis sukauda dantis, ir vizija išnyksta. Ne dėl to, kad jis būtų linkęs į asketizmą, bet todėl, kad nenori daryti šuo-lių, kurie galėtų suardyti tarp judviejų susida-riusią darną.

Jei kas bus neišvengiama, išvengta nebus! — jis padaro išvadą ir žiūri, kaip ji nardo po vandeniu.

Vasiūnas prisimena Ingridą ir šypsoi. Ra-mai visai nerūpi, ar ji persidegins, ar sugadins odos cerą — ji gamtos vaikas, ne taip kaip jo žmona, kuri, prieš eidama į paplūdimį, tyrinė-davo koks bus oras ir pagal tai taikindavo maudymosi kostiumus, pasirinkdavo vienokį ar kitokį rūbą prisidengti nuo saulės, tirštai išsi-tepdavo aliejais kūną ir veidą, žodžiu, išėjimas į pajūrį jai būdavo tam tikras ritualas. Jei ne-tyčia, neapsižiūrėjus, truputį persikaitindavo, vakarė prasidėdavo aimanais ir vėl visokių te-palų kvapai jį išvydavo iš miegamojo...

— Rama visiškai kitokia, — jis mato, kaip ji, perplaukusi baseiną, grįžta atgal ir nuo len-tos vėl neria į vandenį. — Jokių teplicinių ji nevar-toja ir persikaitinimų nebijo... — Be-roads, būsiu pasimetęs, kaip berniškų sutikęs vi-sokiom moteriškom grožybėm apdovanotą mer-gužėlę! — jis šypsoi sau vienas, sekdamas Ramą, grakščiais mostais plaukiančią per ba-seiną. — Bet kodėl ne? Juk tik subrendęs vy-ras gali geriau įvertinti moteriškumo žavesį...

(Bus daugiau)

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

VAKARONĖ SU RAŠYTOJU A. LANDSBERGIU

Š. m. spalio 17 d. (penktadienį) Jaunimo Centre tuo pačiu metu vyko du renginiai: Eleonoros Marčiulionienės keramikos dailės darbų parodos atidarymas, o po pusvalandžio, kavinės patalpose, susitikimas su rašytoju Algirdu Landsbergiu ir jo premijuotos knygos "Muzika įžengiant į neregėtus miestus" suktuvės.

Vakaronė pravedė poetas Kazys Bradūnas ir supažindino su knygos leidyklos vedėju dr. Kęstučiu Kebliu bei autorium Algirdu Landsbergiu.

Leidyklos "Ateitis" vedėjas dr. Kęstutis Keblys papasakojo apie leidyklos darbą ir pasidžiaugė, kad A. Landsbergio novelių rinkinys "Muzika įžengiant į neregėtus miestus" susilaukė įvertinimo ir gavo Lietuvių rašytojų draugijos premiją. Leidykla yra išleidusi ir daugiau knygų, kurios buvo premijuotos. A. Landsbergio "Muzika..." kritikai vertino santūriai ir neparodė didelio entuziazmo. Knyga talpina 7 noveles. A. Landsbergis yra modernus rašytojas, bet neatitruksta nuo skaitytojų.

Bronys Raila, iš Los Angeles, pasveikino laureatą Algirdą Landsbergį Lietuvių rašytojų draugijos pirmininko Bernardo Brazdžio ir visos valdybos vardu. Pasidžiaugė, kad vertingas meno kūrinys tinkamai buvo įvertintas ir paskirta premija.

Laureatas A. Landsbergis papasakojo rašytojo jausmą, artinantis prie kalbėtojo pulto. Sugretino poetus su prozininkais ir pademonstravo jų laikyseną prieš susirinkusią publiką. Visa tai pavaizdavo iš humoristinės pusės. Susirinkusieji šiltai sutiko laureato žodį ir susikaupę išklaušė ištrauką iš ruošiamo spaudai naujo romano.

Buvo padaryta pertrauka, kurios metu susirinkusieji, apsirūpinę kava ar vyno stiklu ir vėl klausė rašytojo pasakojimų.

Užsklandai, iš juostos pademonstravo J. Jurašo paruoštą vaizdelį, bet dėl blogo techniško perdavimo nebuvo galima nieko suprasti.

Vakaronė nusitęsė po 10 val. ir susirinkusieji, pasiėmę rengėjų paruoštomis gėrybėmis, išsiskirstė į namučius.

Vakaronės metu buvo parduota knygų, kurias autorius pasirašinėjo, kiekvienam surasdamas naują ir taiklų įrašą.

Knygos metrika: Algirdas Landsbergis, "Muzika

įžengiant į neregėtus miestus", novelės. Išleido Ateitis 1979 m. Spaudė Lietuvių enciklopedijos spaustuovė, kaina 6 dol. Gaunama leidykloje ir pas platintojus.

SUSITIKIMAS SU VAIVOS RYKŠTĖS AUTORIUM BRONIU RAILA

L. M. Federacijos Chicago klubo valdybos rūpesčiu ir pastangomis, š. m. spalio 19 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, įvyko susitikimas su žurnalistu Broniu Raila, atvykusiu iš Angelų miesto ir sutiktuvas jo paskutinės knygos "Vaivos rykštė".

Popietę pradėjo ir pravedė pirm. Matilda Marcinkienė. Pasveikino svečią Bronį Railą ir gausiai susirinkusius knygos bičiulius. Žurnalistas Bronys Raila daugeliui žinomas, kaip aštros plunksnos meistras ir knygų autorius. Čia bus kalbama apie paskutinę jo knygą "Vaivos rykštė".

Pirmasis kalbėjo redaktorius Algis Pužauskas. Jis daugiau charakterizavo Bronio Railos asmenį ir rašymo būdą ir tik prabėgomis palietė jo pastarąją knygą "Vaivos rykštė". Bronys Raila yra ne tik išsimokslinęs ir gerai pažįstas daugelį meno šakų, bet yra įgimtas publicistas. B. R. sugeba atskleisti gyvenimo tikrovę, pajusti visuomeninio, politinio ir kultūrinio gyvenimo pulsą. Jo kūryba stilinga ir meniška, kalbant apie kasdieninio gyvenimo įvykius ar vedant pokalbį su oponentais. Jo raštai nėra atkištiniai, bet apdailinti ir išmąstyti. Raila yra tikras publicistikos menininkas.

Antruoju kalbėjo jaunas intelektualas dr. Saulius Girmius ir pažvelgė į Railos knygą iš jaunimo taško. Jaunimas lietuviškąją knygą mažai domisi ir skaito. Tai rodo ir šios popietės dalyviai. Raila rašo vaizdžiai ir stilingai, tik jo straipsniai yra ilgi ir atbaidantys. "Vaivos rykštėje" ilgų straipsnių nėra, nes reikėjo laikytis nustatyto laiko ir kalbas kondensuoti. Autorius taikliai atsako ar patikslina komunistinės propagandos iškraipymus ar melus. Patiko Trečio Fronto judėjimo jaunųjų literatų apžvalga. Nedrašu jauniems leisti į platesnę Railos raštų kritiką, nes galima susilaukti stipraus atsakymo.

Skaitytojų nuomonės pareiškė inž. Jonas Jurkūnas, pradžiai pailiustruodamas iš dienraščio Chicago Tribune paskelbimą apie Sovietinius pranešimus. Mas-

kvos laikraštis parašė, kad tokio ir tokio piliečio, gyvenančio Chicagoje tokiu ir tokiu adresu, JAV valdžia neišleidžia išvykti į Sovietinę Rusiją. Korespondentai nuvyko nurodytu adresu ir nerado nei tokio namo numerio, nei kaimynai nežinojo žmogaus sakytą pavardę. Tai tipiškas komunistinės valdžios propagandinis melas, skirtas savo piliečiams mulkinti.

Bronys Raila savo 100 prakalbų į ok. Lietuvą per Laisvės Radiją atremia komunistinės propagandos klastotes ir iškraipymus ar sąmoningus išsigalvojimus. Išvardino visą eilę skyrių ir paskaitė charakteringų ir įdomių atsakymų. J. Jurkūnas pažymėjo, kad tokio pobūdžio knyga yra pirma mūsų literatūroje.

Pabaigoje, kreipėsi į Br. Railą prašydamas paruošti panašaus pobūdžio knygą, pritaikytą čia išaugusiam jaunimui, kad jie vykdam į ok. Lietuvą būtų apsišvietę ir nepasimestų komunistinės propagandos pranešimuose ir įtaigojimuose.

Antras skaitytojų nuomonės reiškėjas buvo dr. K. Pemkus, pašvelgęs į Br. Railą ir jo kūrybą iš humoristinio taško.

Paskutiniuoju kalbėjo svečias iš Los Angeles "Vaivos rykštės" autorius Bronys Raila. Padėkojo Vilties leidyklai už riziką išleisti jo knygą, visiems mecenatams, kurių tarpe net keli atėjo su stambesnėmis sumomis: 1000 dol. Lietuvių Fondas, po 500 dol. Lietuvių žurnalistų sąjungos buv. valdyba, Juozas Jurevičius ir dr. N. N. (pavardė neskelbiama). Taip pat dėkojo visiems talkininkams ir LM Federacijos Chicago klubo valdybai už suruošimą "Vaivos rykštės" suktuvėjų. Pasidžiaugė gausiu būriu knygos mylėtojų, nors Chicagoje tuo pačiu metu vyko keli didesni renginiai. Papasakojo knygos parašymo aplinkybes ir atsakė į prieš jį kalbėjusių mintis. Prisiminė 1978 m. VLIKo seimo nutarimus ir apgailestavo, kad nevykdomi. Jo nuomone, tie nutarimai yra realūs ir idėjus darbo, būtų įgyvendinami. Į anksčiau jo iškeltus politikos ir kultūros pradus, niekas nesusidomėjo. Dabar siūlo susirūpinti lietuvių kultūros ugdymu ir įsteigti institutą. Nesvarbu kas imtųsi to darbo, bet svarbu, kad būtų organas, kuris rūpintųsi mūsų kultūros išlikimu.

Siūlė tikslesnį lėšų ir laiko naudojimą. Įvairios konferencijos bei suvažiavimai ar kongresai suėda daug laiko ir išleidžiama didelės sumos pinigų, o konkrečios naudos nesimato. Geriau būtų tuos pinigus investuoti į knygų leidimą, nes raštas ilgiau išlieka.

Šis jo darbas — 100 prakalbų į Lietuvą, yra tik mažą dalelę to, ką reiktų padaryti. Komunistinė propaganda augina žmogų nuo gimimo iki mirties, tad jų įtakai atsverti reiktų tūkstančių panašių prakalbų. Tai padaryti būtų įmanoma, nes turime daug jaunų ir pajėgių intelektualų, dirbančių universitetuose, tik reikia juos organizuoti ir paskatinti. Reikia ne tik gintis, bet pereiti į ofensyvą.

Užsklandai iš juostos pademonstravo porą prakalbų, perduotų į Lietuvą per Laisvės radiją.

Popietę užbaigė pirm. M. Marcinkienė dėkodama Broniui ir Danetai Railams už atsilankymą ir linkėdama dar daug prakalbų pasakyti mūsų pavergtiems tautiečiams.

Rengėjos visus dalyvius pavaišino kava ir užkandžiais.

Susirinkusieji gausiai pirk "Vaivos rykštę" ir susidarė ilgoka eilutė, norinčių gauti autoriaus parašą.

Popietę užtruko porą valandų, bet buvo įdomi savo turiniu ir pareikštomis mintimis.

Knygos metrika: Bronys Raila, "Vaivos rykštė" — šimtas prakalbų į Lietuvą 1975-1979 m. Išleido VILTIS 1980 m., tiražas 1000 egz., kaina 10 dol. Gaunama DIRVOJE, DRAUGE ir pas knygų platintojus.

★

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, 58-tą metinę šventę švenčia š. m. lapkričio 8 d. (šeštadienį), šia tvarka:

10 val. ryto pamaldos už mirusius korporantus tėvų jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas. Prie Laisvės paminklo bus padėtas gyvų gėlių vainikas ir tartas žodis. Po to vykstama į šv. Kazimiero ir Tautines lietuvių kapines aplankyti mirusiųjų korporan-

tų kapus.

7 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje įvyks iškilmingas minėjimas ir vakarienė.

Visi korporantai su savo šeimomis, giminėmis ir draugais prašomi minėjime dalyvauti.

Į vakarienę vietas rezervuoti iki š. m. lapkričio 5 d. pas Br. Kasakaitį telef. 778-7707 arba pas Mečį Šimkų telef. 927-2046 (raštinės 254-7450).

★

Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio sueiga įvyks š. m. lapkričio 2 d. 2 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Be kitų darbotvarkės punktų bus valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai bei naujų vykd. organų rinkimai, o taip pat ir junjorų kėlimas į senjorus.

Visi korporantai prašomi visuose renginiuose gausiai dalyvauti.

MEDICAL TECHNOLOGISTS

Must have a BSMT (ASCP or equivalent). 3 years experience in clinical laboratories, primarily microbiology. Full time, day shift.

MEDICAL TECHNOLOGISTS

Must have a BSMT (ASCP or equivalent). Experienced in Chemistry, Blood Bank, and Hematology. Full time, day shift. Excellent salary and full benefit package. Apply in person at the Personnel Department of:

MICHIGAN OSTEOPATHIC MEDICAL CENTER

(Formerly Osteopathic Hospitals of Detroit, Inc.)

5705 Woodward
Detroit, Michigan 48202
(313-43)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Uosis Juodvalkis su savo tėvais jo foto parodos Galerijoje, Chicagoje, atidarymo metu 1980 m. spalio 3 d.

Uosis Juodvalkis fotografas

Prieš kokį dvylika metų Uosis Juodvalkis nutraukė chemijos mokslų studijas University of Chicago, pasiėmė iš banko savo sutauptas, sutelktas atostogų metu dirbant prie statybos ir susipirkęs būtiniausias fotografui priemones... pasuko fotografo keliu. Nežinau ką išgyveno anuo metu pats Uosis, bet jo artimieji ir tėvų draugai buvo daugiau ar mažiau nustebę tokiu jo pasirinkimu. Dažnas jų tarė, esą Uosis išėjęs į bitnikus ar bomus. Tačiau Uosis kietai įniko į fotografijos pasaulį, dirbo foto laboratorijose, lankė reikiamus kursus, žodžiu ir teoretiškai ir praktiškai kopė foto meno pakopomis. Jo nuotraukas pradėjo spausdinti Chicago's Universiteto leidiniai, kaip ir kiti aukštesnio meninio lygio žurnalai.

1971 m. Brown universitetas, Rhode Island pakvietė jį oficialiu universiteto fotografu. Uosis kvietimą priėmė ir kurį laiką sėkmingai dirbo. Ryšių su šiuo universitetu jis nenutraukė ir iki šiandien. Maža to. Uosis su vienu bičiuliui suorganizavo pirmąją nuosavą foto laboratoriją. Dar vėliau jis atidarė foto reikmenų krautuvę. Šiandien Uosis Juodvalkis, beesąs savininkas kaip Viktorija Kašubaitė-Matranga teigia, didelio pastato, kuriame randasi jo nuomininkai: — restoranas, ofisai, o jis vedas tris laboratorijas-krautuves su keliasdešimt tarnautojų! Uosis prieš keletą metų vedęs, nesenai susilaukė dukros. Tad nusipirko gyvenamąją namą ir nūn rūpestingai dirba jo įrengime bei apstatyme, kaip reikalauja jo meniškasis skonis bei sugebėjimas. Uosis studijavo dailę ir namų vidurinio įrengimo, dekoravimo meną. Visą tai panaudoja savosios šeimos namų stilin-gam įrengimui...

1980 m. rugsėjo 29 d. iki spalio 18 d. Uosis Juodvalkis, talkinamas A. Kezio, S.

J. ir Viktorijos Kašubaitės-Matranga, surengė Chicagoje, "Galerijos" (744 North Wells) patalpose savo foto darbų parodą. Parodoje buvo išstatyta 56 portretinio dydžio spalvotos nuotraukos. Visos nuotraukos įdomios, meniškos, žaidžiančios. Šiai parodai paskatu buvo Uosio atliktieji foto darbai, skirti Brown universiteto, įkurto 1769 m. leidiniui — "Brown: A Pictorial Album", 10x12" knyga, red. Robert M. Rhodes. Tad visos nuotraukos vaizduoja šį universitetą, jo pastatus, aplinkumą, auditorijas, studentų gyvenimą, diplomantus, laisvalaikio valandas sporte, šokiuose ir kt.

Taip jau nutiko, kad dieną prieš vykdamas į Uosio parodą, lankiausi kito foto menininko R. M. Unger, Chicago Tribune bendradarbio, portretinių foto darbų parodoje. Joje mane, kaip ir daugelį kitų parodoje buvusių, žavėjo gamtos vaizdai, spalvos, dangaus mėlynės, sakysim, Lake Geneva, Šveicarijoje, ar St. Mary ežero bangos mėnesienoj (Montanoj) ir kt.

Kitą dieną gerėdamasis Uosio nuotraukomis, pirmoje eilėje pastebėjau skirtumą su vakarykštemis matomomis nuotraukomis, kompozicijoje. Pirmasis fotografas stebi ir fiksuoja tik gamtos vaizdų iškarpas, statiką. Uosis daug kur ima ir žmogų, esantį aplinkumoj. Ir tas žiūrovui padaro pačią nuotrauką savęs, patrauklesnę. Ir dar viena akimirka Uosio nuotraukose, tai, kad jose rodomas žmogus gyvas, judantis, dirbęs, pav. futbolininkų nuotrauka vaizduoja jaunolius žaidžiančius, tarytum, uragano nešamus, nebeatpažįstamus veiduose... ir judesiuose!

Užsklandai lieka man, senam Juodvalkių šeimos prieteliui, pasigerėti Uosio nueitu savitu foto menininko keliu ir nūdiene būkle.

Pasirinkimas aiškus - DENNIS ECKART į Kongresą

Dennis Eckart knows our people, understands our problems, and believes in the traditional values that we cherish in our community.

BACKGROUND

St. Joseph's High School
Xavier University
Cleveland Marshall College of Law
Member of St. Robert's Church
Married to Sandra (Pestotnik) and father of Edward

EXPERIENCE

Three term member of Ohio House of Representatives
Attorney
Former Lake County Assistant Prosecutor
Chairman of Cuyahoga County House legislative delegation

ENDORSED BY:

Cong. Charles A. Vanik
The Cleveland Press
The Plain Dealer

Eckart

US CONGRESS
DEMOCRAT - 22nd DIST.

ISSUED AND PAID FOR BY ECKART FOR CONGRESS COMMITTEE, 26111 BRUSH AVE., EUCLID, O. 44132
Lil Janis and Tony Laurienzo, Co-chrs.

Neabejoju, kad jis dar nėra viską padaręs, viską ką turi savyje, dar neatskleidęs ir tai jis padarys netolimoje ateityje. Šia proga nenoriu nutylėti kol. Uosiui padėką, už jo prieš porą metų LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje padovanotą portretinę nuotrauką, padarytą iš normalios nuotraukos Korporacijų Filialie Lithuania 1938 m. vasario 16 d. minėjimo dalyvių Korp! salėje, dalyvaujant garbės nariui B. K. Balučiai. Šis grupinis portretas laikomas Chicago's Lietuvių Tautinių Namų salėje ir vis dar tebėra tiek neolituanių, tiek filijų, tiek jųjų draugų dėmesio centre.

M. Valiukėnas

• Mark McElroy, remiamas tautybių, kandidatuoja naujam terminui į Cuyaho-

ga County recorder vietą, kurią jis užima nuo 1963 metų ir yra pavyzdin-gai suorganizavęs savo įstaigą, kuri yra moderniškiausia visoje Amerikoje.

METALURGIST

TWO ENTRY LEVEL PROCESS Metalurgist for superalloy foundry project. Located in Detroit suburb. Excellent benefit package. Good opportunity with rapidly expanding company. Send resume to:

HOWMET TURBINE
COMPONENTS CORP.

METAL PRODUCTS DIVISION
BOX 600
PLYMOUTH, MICH. 48170
Equal Opportunity Employer (40-49)

IMMEDIATE

MACHINIST Expd. 1st & 2nd class, lathe & milling machine. Some exp. on N.C. Bridgeports helpful. Excellent starting pay & all company paid benefits, including major medical & co. paid pension plan. Call JACK WINSLOW at MULTITURN MFG. INC., 516/586-2244. (39-45)

RETAIN COMMISSIONER VIRGIL E.

BROWN

14 Years of Distinguished Public Service

Paid for by Friends of Virgil E. Brown for County Commissioner.
Dick Sander, Chairman, 1493 Beethoven, Cleveland, Ohio 44145

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Iš madų parodos Chicagoje E. Endrijonienė, J. Krutulienė, L. Žilinskaitė, T. Brazytė, A. Laitienė, D. Skruodytė, G. Rimkūnienė, R. Lizdenytė-Sell, V. Kučaitė, A. Jonušaitė, I. Končiūtė ir M. Rėmienė.

RUDENS ŠEŠĖLIŲ ŽAISMAS

Baigiantis vasarai prasi-dėjo mūsų kultūrinis, visuomeninis judėjimas. Spalio 5 dienos popietę Chicagoje suruošė Putnamo seselių rėmėjos lyg ir norėdamos parodyti, kaip galima savo rankų darbu pasipuošti lankantis mūsų subuvimuose. Paroda pritraukė net 500 žiūrovių, kurios jau 19-tąjį kartą su malonumu stebi, seka ir dažnai kritikuoja savo sesių sugebėjimus. Toks didelis pasisekimas glūdi pačiame suruošimo tikslu. Tai padėti Putnamo seselių dirvonuose, nes jų pasiaukojimas savo tautiečiams yra tikrai pasididžiutinas.

Šią parodą pravedė pati rėmėjų pirmininkė Marija Rėmienė. Savo atidarymo žodyje išryškino moters norą kurti apie save grožį, nors išorė ir tėra tik mažas atspindys gilesnio mūsų vidaus pasaulio. Jos žodis raiškus, gyvas pritaikytas kiekvienai modeliutojai. Jas senai jau pažįsta ir žino, kad jų pasirodymas yra visų įvertinamas.

Pasirodė ir jaunoji profesionalė modeliutoja Tina Brazytė su žavingąja Aldona Laitiene. Kitos, kurios lengvai ilgu taku vaikštinėjo, šypsojosi ir dar greičiau užkulisyje drabužius keitė tai: Alė Jonušaitė, Ina Končiūtė, Joana Krutulienė, Viktorija Kučaitė, Rima Lizdenytė, Gražina Rimkūnienė, Daina Skruodytė ir Leda Žilinskaitė.

Kad lengviau būtų bėginėti, jų žingsnius palydėjo Aloyzo Jurgučio muzika. Jom gal ir geriau pagal muzikos taktą švaistytis, bet šį kartą žiūrovės negalėjo tarp savęs pasikalbėti. Muzika grojo per garsiai. Aišku ir prie kiekvieno stalo komentaram pasidarė neįmanomi.

Žiūrovės sekė taką ir dažnai pasirodė staigūs plojimai. Daug katučių susilaukė rankomis megsti drabužiai.

Tai mūsų darbščiosios mezgėjos: E. Blandytė, G. Kleinaitytė, P. Kinderienė, M. Panarienė, G. Rimkūnienė.

Paroda susidarė iš trijų dalių. Kiekviena dalis savotiškai įdomi, nes stengėsi parodyti dar "neregėtą, nematytą" sukirpimą ar šono suraukimą. Šiuos rūbus išradingai suprojektavo: J. Dočkienė, M. Jonušienė, M. Končienė, R. Kučienė, J. Krutulienė ir R. Lizdenytė-Sell.

Visa salės aplinka sumaniai papuošta Danos Varanekienės. Scenoje krito lapai ir matėsi samanėlių kupstai, o ant stalų akmeniniai grybai su smilgomis priminė rudens dovanas.

Tik atsidarius užuolaidai pasirodė būrys merginų su juodomis ar baltomis eilutėmis ir rankose žaismingai virpėjo balionų puokštės. Taip ir spalvos žėruojančiai raudonos ar violetinės puošė sportuoti pasirengusias jaunuoles. Daug plojimų susilaukė P. Kinderienės megsta suknelė. Gali nešioti dieną ir naktį, nes sunku nesižavėti, ką rankos taip kruopščiai surezgė ir min-tis, kurias į raštus sudėjo.

Šios parodos staigmena, tai būrys merginų pasiru-

šusių iškilmingai sutuoktuvių diena. Lyg iš senos močiutės fotografijos prašlama dramblio spalvos suknelės su ilgomis uodegomis — trenais. Taip trūksta angelio, kad padėtų jaunajai tiek medžiagos panešti. Skrybėlės plačiabrylės, meginiais puoštos ir dar vualiais veidą dengiančios. Paslaptina, puošnu ir net bangu. Tokiems drabužiams reikia net ir tarnų su baltomis pirštinėmis. Tai mūsų mielos Monikos Kripkauskienės kūriniai, kurie atranda vietą amerikietiškoje visuomenėje ir labai įvertinami. Gražu, kad ji pasidalina su savo sesėmis atsiektais profesiniais sugebėjimais.

Paskutinioji parodos dalis parodo vakarinius drabužius, kurie visuomet šventiškai nuteikia žiūroves. Gražu, kad gintaro papuošalai dažnai priderinami prie puošnių sukirpimų ir dar labiau papuošia lietuvaites. Parodos suruošėja buvusi Saliomėja Endrijonienė, kuri atsidėdama kiekvienai modeliutojai įteikė po rožės žiedą.

Pertraukos metu žiūrovės mieliai pirkė loterijos bilietus, nes tikėjosi išlošti vertingų dovanų. Jas malon-

CUYAHOGA APSKRITIES
LIETUVIŲ DEMOKRATŲ
KLUBO REMIAMŲ
KANDIDATAI

Lapkričio 4 d. balsuokite už šiuos
kandidatus:

U. S. PRESIDENT / Vice President
Jimmy CARTER/Walter MONDALE

U. S. SENATOR
JOHN H. GLENN

CONGRESS — 20TH DISTRICT
MARY ROSE OAKAR

CONGRESS — 21ST DISTRICT
LOUIS STOKES

CONGRESS — 22ND DISTRICT
DENNIS E. ECKART

CONGRESS — 23RD DISTRICT
RONALD M. MOTT

STATE REP. — 6TH DISTRICT
PATRICK A. SWEENEY

STATE REP. — 14TH DISTRICT
MARY O. BOYLE

STATE REP. — 18TH DISTRICT
RONALD J. SUSTER

COUNTY COMMISSIONER (Term — 1-2-81)
ROBERT E. SWEENEY

COUNTY COMMISSIONER (Term — 1-3-81)
TIMOTHY F. HAGAN

PROSECUTING ATTORNEY
JOHN T. CORRIGAN

CLERK OF COURT OF COMMON PLEAS
GERALD E. FUERST

SHERIFF
RERALD T. McFAUL

COUNTY RECORDER
MARK McELROY

COUNTY TREASURER
FRANCIS E. GAUL

COUNTY ENGINEER
THOMAS J. NEFF

CORONER
SAMUEL R. GERBER

Šį skelbimą Jūs galite pasiimti į balsavimo būstinę.
Liet. Demokratų Klubo apmokėtas politinis skelbimas.
18009 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44119
Jonas Nasvytis.

IŠRINKIT...

JOHN J.

DONNELLY

PROBATE JUDGE

15 METŲ PATYRIMO PROBATE COURT

REMIAMAS: • United Nationalities for Donnelly (Polish, Slovenian, Czech, Slovak, Hungarian, German, Yugoslav, Romanian, Lithuanian, Greek, Italian, and others). • Cosmopolitan Democratic League • Nationalities Newspaper Services • Polish American Congress, Inc. • Greater Cleveland Bar Assn. • Cuyahoga County Bar Assn. • AFL-CIO • United Auto Workers.

General Election, Tues., Nov. 4, 1980

X **JOHN J. DONNELLY, The Endorsed Nationalities Friend**

The Cuyahoga United Nationalities of Elect John J. Donnelly Probate Judge.
Walter J. Sobieski, 7710 Thornton Dr., Cleveland, Ohio

niai paaukojo dail. A. Petrikonis, dr. J. šalna, dail. E. Marčiulionienė, E. Abelkienė ir Aldona Vaitkienė.

Tos kelios popietės valandos nepaprastai greitai prabėga, tačiau jų pasisekimą nulemia gana mažas būrys pasiaukojusių darbininkių. Tai Chicagos skyriaus Putnamo seselių rėmėjos. Jos dirba nematomai, vaikšto negirdimai, kad scenoje žerėtų, o seselių pradėti darbai toliau vyktų.

Gailiutė Valiulienė

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

Petras Butėnas mirė

ALGIRDAS BUDRECKIS

Jis buvo užsidares mokslininkas. Turėjo tik dvi silpnas — lituanistiką ir rėmimą tokia eile. Retai sueidavo su bostoniškais. O kai užsukdavo į Pilių užkandinę, tai dažnai susiginčydavo su kolegoms kalbininkais dėl tam tikrų plonybių. Savo bute jis ilgai valandas praleisdavo prie mokslinių knygų ir žemėlapių. Jis rašytė rašė studijas etnografijos, vietovardžių (ypač vandenvardžių), tarmėtyros bei filologijos klausimais. Bet retai kur jas skelbdavo. Daugiausia KARYJE pasirodė jo trumpesnės studijos apie vietovardžius. Jo rankraščiai liko skrynioje dėl to, kad jis redaktoriams statydavo nepriimtina sąlygą, būtent, kad jo straipsnis turi būti išspausdintas taip, kaip parašytas. Nei VLIKo, nei Lietuvos Tyrimo Instituto, nei Lituanistikos Instituto, nei Katalikų Mokslo Akademijos veikė jo negalėjo permaldauti, net naudojant pro bono patriae argumentus. Tokį įspūdį sudarė kalbininkas Petras Butėnas tremtyje.

Pastaruoju metu jo regėjimas sunegalavo. Jau nebe galėjo skaityti — ar gali būti didesnė nelemties kalbininkui? Šeštadienio, spalio 4 d. ryte Petrą Butėną labai sukrėtė žinia, kad Worcesteryje mirė istorikas Pranas Čepėnas. Pirmą valandą po pietų Petras Butėnas buvo rastas negyvas savo bute, prie lango. Mirties priežastis — širdies smūgis.

Išlydint amžinybėn "rekliauzą" Butėną tenka prisiminti ir giedresnius našesnius momentus...

Petras Butėnas gimė 1896 m. birželio 29 d. Biržų apskrity, Joniškėlio vals., Dovydu kaime. Jis mokėsi Grūzių, Joniškėlio, Švobiškio, Vaškų ir Linkuvos pradžios mokyklose. Tęsė studijas Šiaulių, Mintaujos, Bauskės ir Martyno Yčo gimnazijose Voroneže ir Lietuvos universiteto humanitarinių mokslų fakultete.

Nuo 1919 m. pradžios iki 1923 m. sausio 27 d. Butėnas buvo Lietuvos kariuomenės kareiviu ir karo valdininku. Nuo 1923 m. Panevėžio mergaičių gimnazijos mokytojas, nuo 1925 m. Panevėžio mokytojų seminarijos lietuvių kalbos mokytojas. Kurį laiką redagavo Darbininką ir buvo Rytų redakcijos narys. 1928 m. su Leonu Kuodžiu organizavo lietuvių kalbos kursus. 1925 m. įsteigė prie Panevėžio mokytojų seminarijos Tautotyros ir senienų rinkimo draugiją. Uolus tautosakininkas, pats surinko keletą tūkstančių tautosakos dalykų. Daug originalių darbų ir vertimų

surinko ir turėjo rankraščius.

Butėnas buvo Lietuvos spaudos bendradarbis. Bendradarbiavo Ateityje, Ateities Spinduliuose, Lietuvių Balse, Matininke, Kalboje, Mūsų Senovėje, Laisvėje, Lietuvoje, Panevėžio Balse, Pavasaryje, Sietyne, Švietimo Darbe, Tiesos Karde, Židinyje, Gimtajame Krašte, Naujojoje Romuvoje, Panevėžio Garse, Tautos Mokykloje, Vaire, Ūkininke ir kituose Nepriklausomos Lietuvos laikraščiuose.

Petras Butėnas taipgi atliko rimtą mokslinį-kultūrinį darbą. 1925 m. jis paskelbė "Lietuvių tautotyros žinių ir senienų rinkimo programą". 1928 m. Švietimo Darbe pasirodė "Tautosakos nagrinėjimas mokykloje." Kitos tautosakos studijos buvo: "Vestuvių apeigos" (Tauta ir žodis 1924, II), "Aisčių tautos ir jų kalbos" (Židinys, 1925), "Kalevala" (Židinys, 1925), ir "Mūsų kalbos prokalbiai" (Lietuvos Mokykla, 1926).

Vertėjas Butėnas apvaldė rusų ir vokiečių kalbas. 1923 m. iš vokiečių kalbos išvertė Bernhardo Kellermanno "Tunelį", o 1931 iš rusų kalbos I. S. Turgenevo "Rudiną".

Be abejo, jo didžiausias įnašas buvo lietuvių kalbotyros srityje. Štai jo svarbiausios lingvistinės studijos: "Sudurtinžodžių sudėtingalės (Švietimo Darbas, 1925), 1926 šapirografu "Kirčio ir priegaidės mokslas", "Trumpas linksnių mokslas" (1929), "Lietuvių kalbos prielinksnių mokslas" teorijai ir praktikai" (1930), "Priežodžio ir patarlės gyvenimas" (Švietimo Darbas, 1930), "Lietuvių kalbos akcentologijos vadovėlis mokyklai ir gyvenimui" (1931), ir "Lietuvių kalbos aukštaičių tarmės okuojančio sio s pašnektės sienos" (Archivum Philologicum, 1932). Kai kurios iš šių išsamių studijų pasirodė atspaudu pavidalu.

Tarp jo studijų, paskelbtų Vakaruose, minėtina yra

Dail. Pranas Gailius, skautų akademikų suruoštoje parodoje Dievo Motinos parapijos salėje, prie vieno savo kūrinio.

J. Carlos nuotr.

"Jotva-Sūduva", kuri tilpo Vinco Žemaičio suredaguotoje Pietinėje Lietuvoje (1964 m.). Čia Butėnas nagrinėjo jotvingių vietovardžius pietvakarių Lietuvoje. Pastaruoju metu Petrui Butėnui rūpėjo išsaugoti aistiškus vietovardžius nuo slaviškojo sudarkymo. Jis buvo sukaupęs ir išaiškinęs nemažai vietovardžių, bet ir patį pripažino: "Daug vietovardžių negalėjau rizikuoti kirčiuoti. Taip pat nevisur išmaniau klaidingai rašytų vietovardžių ištaisyti,

neturėdami kaip vietinių senų žmonių pasiklausti".

Petro Butėno kauleliai buvo giminių iškelti į sveitingą Kanadą amžinajam poilsiui. Reiškia, jo atsisveikinimas su Bostonu yra galutinis visais atžvilgiais. Tačiau jis užsipelė paminklo bostoniečių tarpe. Prasmingiausias paminklas būtų jo kruopščių, mokslisų raštų išsaugojimas ir eventualus jų paskelbimas. Žmogaus vertė tepažįstame iš jo darbų.

PREZIDENTAS CARTERIS - KOVOTOJAS UŽ ŽMOGAUS TEISES - Turi vėl laimėti rinkimus!

Like no other president before him and like none of the other candidates today, President Carter has demonstrated a genuine commitment to the cause of human rights.

Unlike a Republican predecessor who refused to meet with Alexander Solzhenitsen because he was afraid of offending the Soviets, President Carter has demonstrated his support and admiration for those who have led the movement by meeting with various Eastern European dissidents. Similarly, unlike his Republican opponent who has studiously avoided taking any stand on the Madrid conference on compliance with the Helsinki Accords, President Carter has directed the U.S. Madrid delegation to make sure that all human rights violations committed by the Soviets and others receive full public scrutiny and exposure.

If Jimmy Carter is not re-elected, it is likely that American involvement with the human rights campaign will once again become abandoned.

If you care about human rights, help re-elect the man who has become known throughout the world as their champion. Help re-elect President Carter on Nov. 4th.

Prezidentas Jimmy Carter ir viceprezidentas Walter Mandale.

• Prezidentas Carteris išvystė stiprų Amerikos žmogaus teisių judėjimą, aiškiai ir nedviprasmiškai pabrėždamas savo tvirtą pasiryžimą ginti tikėjimo laisvę ir visas kitas pagrindines asmens teises Rytų Europoje bei kitur.

• Prezidentas Carteris yra viešai įsipareigojęs išlaikyti ir remti Helsinkio Nutarimus bei prižiūrėti, kad ir visi šį raštą pasirašę kraštai to paties laikytųsi.

• Prezidentas Carteris yra įtraukęs lietuvių į Madrido Konferencijos JAV delegacijos sąstatą.

• Prezidentas Carteris yra įsipareigojęs išlaikyti JAV Baltijos Respublikų priverstinos anekcijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimą; kiekvienais savo prezidentavimo metais paskelbė Pavergtų Tautų Savaitės rezoliuciją.

• Kai prezidentas Carteris bus vėl išrinktas, jo pagrindiniu užsienio politikos patarėju liks ir toliau Dr. Zbigniew Brzezinski, žinomas Sovietų reikalų ekspertas. Jeigu laimėtų respublikonai, Henry Kissinger bei jo vedama politika Rytų Europos atžvilgiu gali vėl dominuoti Baltuosiuose Rūmuose.

ERA, ERA...

EMILIJA ČEKIENĖ

JAV moterų pasaulyje paskutinių laikų populiariausias žodis yra "ERA". Jį kasdien mini televizijos ir radijo stotys, spauda ir miestų gatvėse dalina atsišaukimus, renka parašus prašant žmonių, kad kreiptųsi į savo kongresmanus ir prašytų tam išgarsintam žodžiui jų pritarimo. Tą žodį skelbiančias moteris matome net iškeltais kumščiais šaukiančias ir reikalaujančias tą jų sugalvotą žodį "ERA", t. y., lygių teisių su vyrais pripažinimą įrašyti į konstituciją. Tokia propaganda aktyviai reiškiasi JAV demokratų tarpe ir ypač buvo išvystyta praeitos jų konvencijos metu New Yorke.

Bet, kyla klausimas, ar šis tų kelių moterų pradėtas su užkulisiniais siekimais reikalavimas yra tikrovėje pagrįstas, nes konstitucijoje nors atskirai apie moteris nekalbama, tačiau yra pasakyta, kad visi piliečiai prieš įstatymus lygūs, tuo būdu pilnai garantuojama ir moterų teisių lygybė. Tad nesuprantama, kokių teisių tos dabartinės kovotojos siekia, nes kai įsigilini į esamą padėtį JAV moterį matome visur, ne kartą aukštesnėse pareigose už vyrus. Gal todėl tas jų ERA reikalavimas taip ilgai čia ir nepripažįstamas dar net atskirose valstijose.

Dėmesį kreipia tai, kad energingiausiai dėl tokių teisių reikalavimo kovoja tos, kurios jau ir taip aukščiau vyrų tas teises turi. Kai 1973 m. Jeruzalėje moterų susirinko iš 30 turtingiausių kraštų kelti viešumon moterų išlaisvinimą, tai Izraelio ministrų pirmininkė Golda Meir pasakė, jog esą nesąmonė kalbėti dar šiais laikais apie lygių teisių su vyrais reikalavimą, kai ne vyrai, o jos valdo vyrus, 70% moterų amerikiečių valdo kapitalą. Jos kuklumas, matyt, neleido pasisakyti, kad ir ji — moteris vadovauja Izraeliui. Negrįžtant į praeitį ir dabar moteris Indira Gandhi yra grąžinta į Indijos premjerės pareigas. Tokiose pat pareigose Anglijos premjerė moteris ir kitur užima aukštas politines pozicijas.

Šiandien, kaip valdžios statistikos rodo, JAV 50% moterų turi didžiųjų pramonės įmonių akcijų, apie 45% moterų dirba bankuose, mokyklose didesnis skaičius nei vyrų. Pagal ERA skelbėjų nusiskundimą, esą tą patį darbą dirbantis vyras gauna didesnę atlyginimą nei moteris. Tačiau pamirštama, kad net du vyrai tą patį darbą dirbantieji nevisuomet gali gauti vienodą atlyginimą, jeigu jie turi nevienodą prigimtinių talentų arba yra skirtingo darbš.

tumo pareigų atlikime. Juk yra diplomus turinčių, bet nesugebančių tų žinių pritaikyti gyvenime tiek moterų tiek vyrų ir todėl, kaip jie gali reikalauti vienodo atlyginimo.

Nejaugi tas ERA vadinas moterų sąjūdis reikalauja kaip sovietų užimtuose kraštuose pavergtai moteriai praktikuojamų komunizmo skelbiamų lygių teisių su vyrais, būtent: ten moteris dirba prie namų statybos, laivų pakrovimo, kelių tiesimo, miškų kirtimo, darbo kasyklose, šiukšlių vežimo ir t. p., kuo sovietų vadai labai didžiuojasi. Tą jau mato dažnas JAV turistai, ir žurnalistas ten apsilankęs ir grįžęs aprašo. JAV moteris tų lygybių pa-

reikalavusios ir pabandę dar ne pačių sunkiųjų darbų greit išlakstė. Ar gi gali koks nors įstatymas, nors ir 100% dauguma jų nubalsuotų, pakeisti vyro ir moters prigimtį?

Sovietai tačiau giriasi, kad jie teisių dar daugiau moterims teikia negu aukščiau minėti sunkūs darbai. Iš jų pageidauja savo teisių plėtimo įvairiose gyvenimo srityse, taikos ir tautų saugumo, kovos už ginklavimosi varžybų nutraukimą, už visuotinę ir visišką nusiginklavimą. Bet aiškiai matome, kaip jie patys tą kalbamą taiką ir nusiginklavimą "vykdo". Kas nenori prisiminti netolimos praeities įvykių, tai yra naujausias jų įrodymas Afganistano

nusiginklavimą, tikrai kitus įtaigodami ir nuginkluodami, pradėdami vis gražiais klastos šūkiais.

ERA sąjūdis praneša, kad didmiesčiuose jų skelbiamos mintys randa daugiau pritarimo, o liberalų 73-22% pasisako už ratifikavimą. Katalikai esą remia 61-34%, žydai 85-9%, protestantai 54-39%. Nesinori tikėti, kad katalikai remtų gyvybės žudymą, abortus, kad mokyklas norėtų apsaugoti nuo religijos klausimų, kad jose nebūtų auklėjimo, nes šitie trūkumai, paskutiniu metu į tas gyvybines ateities gyvenimo problemas nekreipimas dėmesio aiškiai rodo, kaip jaunoji karta kenčia be moralinio auklėjimo mokyklose, be religijos, be tėvų autoriteto, kas veda prie įvairių nusikaltimų ir griauja jaunųjų ateitį.

Tuos lygių teisių moterims reikalavimus vispusiškai išnagrinėjus, kyla įtariamas, jog čia veikia nematoma ranka. Gražiai kalba, daug žada ir daugelį suklaidina ypač didmiesčiuose, kur gyvenimas judrus ir nėra laiko galvoti, bet kalbėtojai kitaip elgiasi, kitojų tikslų siekia, kaip ir sovietai okupavę svetimus kraštus.

Keista, kad ir dabartinis prezidentas J. Carter pasisakė remias ERA nors pats reklamuojasi esąs giliai religingu. Jei tokio didelio krašto autoritetas kalba į tą klausimą nesigilindamas, tad nestebėtina, kad patys negalvoję teigiamus atsakymus duoda ir suklaidinti eiliniai piliečiai. Neapdairumo vėdamas prez. Carter yra paskyręs teisėją moterį

(Nukelta į 15 psl.)

Cuyahoga County Government. You can make it better. Jūs galite padaryt geresniu.

Šiandien 1.6 milijono žmonių Cuyahoga County yra valdomi sistemos, kuri buvo patvirtinta valstijos vyriausybės 1807 m. Trys komisionieriai yra atsakingi už priėmimą ir išleidimą \$600 milijonų biudžeto. Tačiau, jie visvien privalo gauti miesto patvirtinimą daugeliui siūlymų.

Kaip ilgai jūs norite tęsti vykdymą šią atgyvenusių apskrities vyriausybės formą? Pagal naują sistemą Cuyahoga County balsuotojai turėtų tiesioginę kontrolę išrinkimui savo atstovų.

TAIP balsas už Issue 5 reiškia geresnę vyriausybę.

Geresnę reprezentaciją be naujų taksų.

County čarteris sudarys 9 narių Assembly, kiekvienas išrinktas iš specifinio distrikto. Jūs turėsite savo atstovus apskrities vyriausybėje be taksų pakėlimo. Faktiškai nauja sistema apšunkins pakėlimą bet kokių apskrities taksų.

Geresnis organizavimas už mažesnę kainą

Cuyahoga County balsuotojai išsi-

rinktų pilnalaikį County Executive, kuris bus atsakingas už tvarkymą dieną iš dienos apskrities vyriausybės veiklos. Jo ir kitų Assembly narių algų suma bus mažesnė, negu dabartinių trijų komisionierių ir jų pavaduotojų algos. Visi rinkti apskrities tarnautojai, kaip Sheriff ir County Auditor, būtų ir toliau renkami.

Geresnis tikrinimas ir balansas. County Executive siūlytų programas tik tai apskričiai ir Assembly balsuotų taip ar ne. Jų sprendimas neliestų paskirų miesto funkcijų kaip policijos, ugnies apsaugos, šiukšlių rinkimo, mokyklų ar mero, ar miesto tarybos daromų sprendimų. Čarteris neturėtų jokio efekto vietiniams miesto patarnavimams.

Geresnė kontrolė sprendimams. Cuyahoga County yra dar vis po State Legislature nykščiu. Issue 5 nubalsavimas grąžintų sprendimo darymo procesą į namus, kur jis priklausotų.

Cuyahoga County Government/You can make it better.

Vote YES on Issue #5.

Paid for by the Citizens Committee for a County Charter, Gerald L. Gherlein, Ruth A. Stadler, co-chairpersons, Room 519, 1030 Euclid Ave., Cleveland, Ohio 44115, 861-5770.

Clevelando lietuvių veikiantis komitetas R. Reagano į prezidentus kandidatūrą remti praėjusi antradienį, spalio 21 d. Lietuvių Namuose šiuo klausimu surengė politinę vakaronę. Šiam komitetui vadovauja Vladas Plečkaitis. Vakaronėi vadovavo R. Kudukis. Dalyvių tarpe Clevelando miesto burmistras G. Voinovich, Ralph J. Perk, Vince Campanella, bei gausus skaičius kitų kandidatų į įvairius postus. Svarbiausias šios vakaronės tikslas, kad lietuviai lapkričio 4 d. balsuotų už R. Reagan. Nuotraukoje grupė dalyvių. Iš kairės: J. Stempužis, dr. Gr. Pauliukonienė, meras G. Voinovich, V. Jokūbaitis, inž. R. Kudukis ir inž. R. Pauliukonis. V. Bacevičiaus nuotr.

Era...

(Atkelta iš 14 psl.)

Shirley M. Hufstедler viso JAV krašto lavinimo sekretore, kuri taipgi turi patikėtines pareigas Aspen humanistinių studijų institute, o humanistai netiki į Dievą, jie pasisako už seksualinę laisvę, abortus, nepagydomų ligonių gyvenimo sutrumpinimą, prieš tėvų kontrolę vaikams ir k. Net ir ERA sąjūdžio skelbėjai dejuoja, kad yra daug oponentų, kurie galvoja, jog moterys yra skirtingos nuo vyrų ir turi būti įstatymais apsaugota jų padėtis.

Ir tikrai, joks įstatymas negali moters atpalaiduoti nuo šeimos darbų bei rūpesčių, nuo vaikų auklėjimo, nežiūrint kaip aukštą profesinę karjerą ji turėtų. Tai yra įkūnyta moters prigimtyje ir jokie nutarimai to iš jos prigimties neišraus. Nemanau, kad už tokias "lygias teises" kovotų lietuvės, gyvenančios šiame krašte, bet iš tautos istorijos prisimindamos, jog visais laikais lietuvė moteris nepamiršo, neatsisakė savo įgimtų moteriai skirtų pareigų, bet teisingai suprato savo krašto reikalus. Jai rūpėjo tie patys klausimai, kaip vyrams visais laikais. Ko jos negalėjo atlikti, tai kalbino, ragino vyrus, brolius ir sūnus nebijoti, sukilti prieš tautos priešus. Jiems įkvėpė savo kilnius tėvynės meilės jausmus. Jei Lietuva atgavo laisvę, tai buvo lietuvės moters nuopelnas, nes ji pagimdė kovotojus, išugdė karzygišką būdą, tėvynės meilę ir pasiaukojimą, lietuviškos dvasios išsaugojimą. Lietuvės ir dabar okupuotoj tėvynėj už savo žmogaus teisių reikalavimą sėdi kalėjimuose atskirtos nuo vyrų ir vaikų kenčia, net savo tautinių idealų neatsisako.

Moters uždaviniai turėtų būti giliai įprasminėti, nes ji yra tautos herojė, didžiųjų vadų gimdytoja ir auklėtoja, tautos dvasinių jėgų ugdytoja. Tai kiekvienos mo-

ters teisė ir garbinga bei didinga pareiga yra daug aukštesnė už bet kokios karjeros siekimą lenktyniaujant su vyrais ir kurios negali pakeisti joks aukšto rango vyras.

• ALT S-gos Chicagos skyrius, sveikindamas Dirvą 65 metų sukakties proga, per ižd. Oskarą Kremerį atsiuntė Dirvai paremti 100 dol. Ačiū.

• Irena ir Algirdas Budreckai atostogaudami Floridoje neužmiršo ir Dirvos. Dirvos sukakties proga atsiuntė gražų sveikinimą, linkėdami daug sėkmės ir ištvermės. Ačiū.

Perrinkit

Demokratas

MARK McELROY

COUNTY RECORDER

SPECIALUS PRANEŠIMAS ETNİKAMS...

Cuyahoga apskrities tautinės grupės turi laimę perrinkti savo draugą, prityrusį pareigūną į County Recorder vietą.

- MARK McELROY — Re-elect the endorsed nationalities friend.
- MARK McELROY — Has formerly served as Councilman, State Representative, State Senator, School Board Member, and Attorney General of Ohio.
- MARK McELROY — Has served as County Recorder since 1963.
- MARK McELROY — Re-elect an experienced public official.
- MARK McELROY — Has established the most modern and efficient County Recorder's office in the United States.
- MARK McELROY — Has helped fight inflation by running a self-supporting office using less tax money.
- MARK McELROY — Re-elect a proven friend of the Nationalities.
- MARK McELROY — His legal background as an attorney adds to his job effectiveness.

GENERAL ELECTION, TUESDAY, NOVEMBER 4, 1980

X

Perrinkit Mark McElroy, remiamą tautybių draugą

The Cuyahoga County Nationalities to Re-Elect Mark McElroy for County Recorder, Mrs. Casimir Bielen, Sec'y., 6821 Fleet Avenue, Cleveland, Ohio 44105

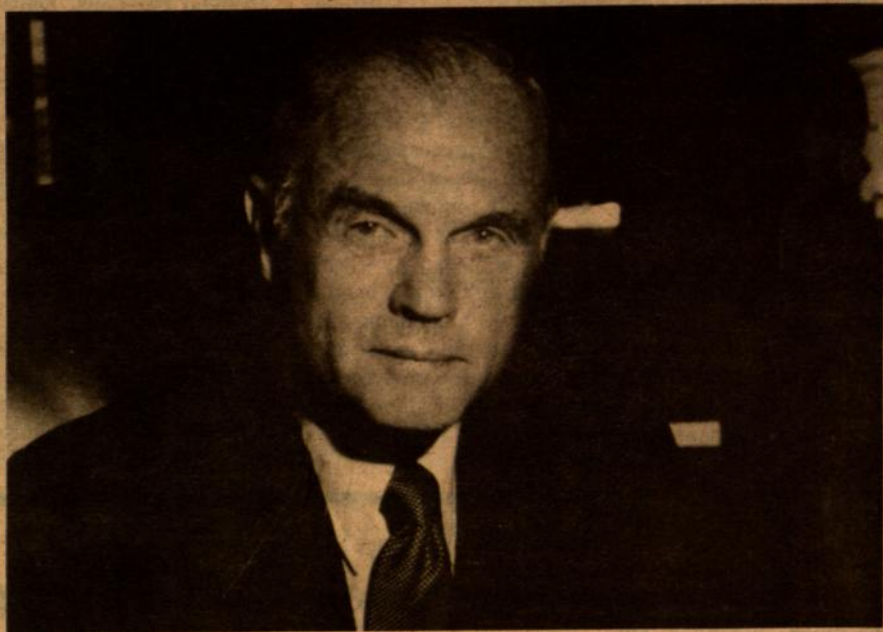
OHIO APYLINKIŲ LIETUVIAI!

LAPKRIČIO 4 DIENĄ

PERRINKIME

SENATORIŲ JOHN GLENN

ANTRAM TERMINUI

Senatorius JOHN GLENN pasisako už mūsų kraštui daromą skriaudą.

Clevelando dienraštis — Plain Dealer: "John Glenn has earned the respect of his colleagues for his hard work and integrity."

Paid for by Senator John Glenn Committee, P. O. Box 1980, Columbus, Ohio 43215, William R. White, Treasurer F.E.C. I.D. No. C00112953

Senų žmonių problemos

Kaip kiekviena gamtoje gyvybė, taip ir žmogus turi įgimtą instinktą išlaikyti, saugoti, prateisti savo gyvenimą ilgam laikui. Tačiau nė viena gyvybė ir jų tarpe žmogus neįstengia sulaikyti gamtos nustatyto senėjimo proceso. Kiekvienas iš mūsų nori ilgai gyventi, būti jaunu ir sunkiai pergyvena, kai pasiekęs savo gyvenimo saulėleidį veidrodyje mato besikeičiančius veido bruožus, nykstantį veido skaistumą, raukšles, papirusius poakius. Tai senatvės pažymiai, kurie žmogaus viduje, jo mintyse iššaukia sunkų slėgimą ir nuolat besikartojančią mintį, kad gyvenimas eina prie pabaigos. Su šiuo laikotarpiu atsiranda įvairios senatvės psichinės, fizinės, ekonominės ir socialinės vyresnio amžiaus žmonių problemos.

Kada prasideda senatvė?

Romos įžymusis oratorius, filosofas Ciceronas 60 metų prieš Kristų rašė, kad senatvė prasideda pasiekus 40 metų. Churchillis, žymiausias šio šimtmečio anglų politikas, sulaukęs 60 metų, rašė, kad jis jau atgyvenęs "labai ilgą amžių". Tačiau chronologiškas amžius yra netinkamas matas senatvei nustatyti. Kai kurie iš vyresnio amžiaus žmonių, pasiekę 70 ar daugiau metų, atrodo jaunatviškai, tiesūs, energingi, be raukšlių veide, o kiti dar nesulaukę 60 metų mus atrodo seni, suvargę, sulinkę, atgyvenę savo amžių. Žmonės nesensta tuo pačiu tempu biologiškai, psichologiškai ir sociologiškai. Kiekvienas žmogus skirtingai išgyvena savo kūno senėjimą. Randame spaudoje pasisakymus senų žmonių, kurie sulaukę 65-70 metų tvirtina, kad jie fiziškai ir psichiškai jaučiasi toki patys, kai jie buvo 30-40 metų. Gi kiti priešingai. Chroniški ligoniniai, alkoholikai, silpnos sveikatos žmonės, dar nesulaukę 60 metų jaučiasi pavargę ir laukia mirties. Taigi, kiekvienas asmuo skirtingai išgyvena savo amžių, nes žmogaus kūno dalys vyresnio amžiaus bėgyje keičiasi ir senėja skirtingai pagal fizinį jo stiprumą. Senatvės pradžia nėra tokio mato arba amžiaus ribos, kuri nustatytų jos pradžią. Senatvės pradžia priklauso nuo žmogaus gyvenimo vidurkio bei nuo socialinio išsivystymo ir ekonominių sąlygų.

Europos ir Š. Amerikos valstybėse senatvės pradžia yra nustatyta veikiančiais įstatymais. Kanadoje sulaukę vyrai ir moterys 65 metus gauna senatvės pensiją ir yra garantuotas jiems pragyvenimo minimumas. Sovietų Sąjungoje iš darbo atleidžiami vyrai 60

metų, o moterys 55 metų ir jie gauna mažas pensijas, iš kurių jie pragyventi negali. Socialinis senų žmonių aprūpinimas civilizuotose kraštuose yra įvairus. Tačiau, bendrai vertinant, visose valstybėse išėjusieji į pensiją skaitomi senais žmonėmis. Jie dažnai yra nuvertinami ir diskriminuojami darbo įstatymais, bendra aplinka bei kultūrine atmosfera, kas ypač ryšku komunistinėse valstybėse. Jų vietą užima jaunoji ir vidurinė karta. Įvyksta atskyrimo procesas, kuris sudaro sunkią problemą dirbusiems ir buvusiems veikliams, nes jie turi prisitaikinti prie naujų gyvenimo sąlygų ir aplinkos. O bendra aplinka — visuomenė irgi patenkinta, kad seni žmonės pasitraukia iš aktyvaus gyvenimo, užleisdami vietą jaunesniems. Šis reiškinys

ypač ryškus mūsų lietuvių visuomeninių organizacijų veikloje. Prieš keletą metų buvo mestas šūkis, kad vadovavimas priklauso jaunimui, kurio pasekoje buvo išstumti veiklieji senosios kartos veikėjai ir jaunimo vadovaujamos organizacijos prarado veržlumą ir jų veikla, jei dar nesunyk, tai bent gerokai susilpnėjo. Tačiau ir šią skaudžią atskyrimo operaciją ne visi vyresnio amžiaus žmonės vienodai išgyvena. Dalis iš jų pasitraukia ir užsidaro senatvės tylumoje, o kiti, nežinodami, kad jauniesiems karta nori nuo jų atsiriboti, nenori iš gyvenimo pasitraukti ir atsiskirti nuo visuomenės. To pasekoje atsirado vyresnio amžiaus žmonių organizacijos, įvairūs socialiniai klubai, kurie Š. Amerikoje įgyja vis didesnės reikšmės, nes pensininkų skaičius kiekvienais metais didėja. Dėl šių organizacijų veiklos sumažėjo

diskriminacija, seneliai geriau aprūpinami, gauna nemokamą medicinos priežiūrą, garantuotą pragyvenimo minimumą ir daugelį kitų privilegijų.

Tačiau nei valdžios teikiamas socialinis aprūpinimas nei organizacijos senų pagrindinės problemos — išvengti mirties negali išspręsti. Šią problemą pirmoje eilėje turi spręsti kiekvienas senelis asmeniškai. Priimti mirties būtinumą ir neišvengiamumą, su tuo susigyventi ir mirties nebijoti yra paskutinis žmogaus uždavinys. Nei tas kuris mirties laukia, nei tas kuris jos bijo neatsiekia asmenybės pilnumo. Ją atsiekia tas, kuris jos nebijodamas džiaugiasi gyvenimu. Iš tikrųjų, dauguma senų žmonių mirties nebijo, nors mirti jie nenori. Jie apie mirtį dažnai kalba, ir jai ruošiasi. Senų kaip pat dažnai nusišundžia, kad jų artimieji, ypač vaikai, nenori su jais

apie mirtį kalbėti ir pagelbėti jai pasiruošti. Jie nebijo mirti, bet labiausia bijo prieš mirtį ilgos ligos, nepajėgumo save prižiūrėti ir susitvarkyti, būti kam nors našta. Jų didžiausia baimė patekti į senelių namus, nes tai reiškia jų visišką išmetimą ir atskyrimą nuo tų, kuriuos jie užaugino ir padėjo sukurti jiems gyvenimą. Paskutinės senelių gyvenimo dienos yra jų sunkiausia problema.

J. Varanavičius

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į CIPRUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Ar Amerikos šeimos galės pakeisti Jimmy Carter dar kitus ketverius metus?

Ronald Reagan sako: „NE“.

Po keturių metų ir penkių skirtingų ekonominių bandymų, yra aišku, kad Jimmy Carter neturi tinkamo ekonominio plano, kuris galėtų išgelbėti Ameriką. Infliacijos laipsnis buvo pasiekęs 4.8%, o per jo administracijos laikotarpį pakilo iki 18%. Ir ačiū jo silpnai ir neaiškiai vadovybei, kadangi nedarbo bandymų nuostatai pakilo dar aukščiau negu buvo pirmiau.

Tos yra geriausios priežastys kodėl reikėtų išrinkti šiais metais Gubernatorių Reagan prezidentu. Milijonų Amerikos šeimų išsilikimas reikalauja stiprios vadovybės, reikalauja gerai išvystytų programų. Kiti kandidatai kalba mums reklaminiu šūkiu, rodo mums neišbandytą, klaidinančią, iliuziją.

Reagan turi išbandytą

planą. Tie planai veiks, kadangi jie yra išbandyti, pamatuoti turtingumu ant vienos valstybės, kurią jis atstatė mūsų krašte ir tas patyrimas davė jam žiniją, pradžią, įžanginį išradimą ir pasitikėjimą Amerikos žmonių darbštumu.

Nugalėti infliaciją, Gub. Reagan mano sumažinti federalinės valdžios išlaidas ir jos plėtimasi. Jis taip patvarkė Kalifornijos finansus. Jis taip darys būdamas J. Valstybių prezidentu. Visi prabangūs planai bus nuodugnai ištirti. Reiškia visi didieji planai už kuriuos visi dabar mokam bus panašiai išnagrinėti ir gerai ištirti atsimeriant pirmuosius mokesčių mokesčius. Vienas iš pirmųjų įstatymų bus sulaikyti samdymą naujų federalinių darbininkų.

Vienas iš pirmųjų administracijos nutarimų bus sugrąžinti visus į darbą. Gub. Reagan žino, kad krašto ekonominis gyvenimas gyvos tol kol bus užtekstinai naujų darbų.

Kai balsuotojai palygins Gub. Reagano naujų darbų atradimu su Jimmy Carter priešinfliacinę programą, kuri nepasisekė praeityje, jiems bus aišku už kurį reikia balsuoti. Balsuokite už Ronald Reagan ir jis bus žinomas kaip mūsų didysis prezidentas.

Laikas dabar

Reagan į
prezidentus

Už lietuvių kalbos teises

Lietuviškąją visuomenę labai sujaudino Kremliaus vadovų nusistatymas sustiprinti rusų kalbos dėstymą bei vartojimą sąjunginėse respublikose nacionalinių mažumų kalbos sąskaiton. 1979 m. vasarą pagal galimybes Lietuvoje buvo renkami parašai prašymui, kad Lietuvoje būtų paliktas senasis rusų kalbos dėstymo bei vartojimo planas. Aukštiesiems šalies pareigūnams šis prašymas buvo pasiūstas su atgaliniu Jono Volungevičiaus, gyvenančio Vilniuje ir dirbančio "Dailės" kombinate, adresu.

1979 m. lapkričio 19 d. Vilniaus "Dailės" kombinato partinės organizacijos sekretorė pranešė J. Volungevičiui, kad jis kviečiamas pokalbiui į miesto partijos komitetą "dėl kažkokio pareiškimo". J. Volungevičius be oficialaus iškvietimo vykti į partijos komitetą atsisakė. Kitą dieną J. Volungevičius buvo iškviestas į kadro skyrių ir ten jam įteikė kvietimą atvykti į partijos komitetą lapkričio 21 d. 16 val. ryšium su jo pareiškimu Lietuvos Komunistų partijos Centro Komitetui.

Nuvykusį J. Volungevičių priėmė mokyklų skyriaus vedėjas Ladukas. Šiam pasiūlius ir J. Volungevičiui sutikus, dalyvaui pokalbyje atėjo propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas Tarvydas. Ladukas paaiškino, kad atsakymas į J. Volungevičiaus pareiškimą dėl lietuvių kalba dėstomų dalykų pakeitimo aukštosiose mokyklose ir rusų kalba dėstomus dalykus duos Centro Komiteto pavedimu. Pirmiausia J. V. buvo paklaustas, ar jį kaip tėvą domina pareiškime išdėstyti klausimai? J. V. atsakė: ir kaip tėvą, ir kaip lietuvi. Ladukas paklausė, ko J. V. noris savo pareiškimu. J. V. atsakė, kad pareiškime yra viskas aiškiai išdėstyta ir noris žinoti atsakymą, o be to, pareiškimas pasirašytas ne jo vieno, bet tų šimtų, kurie taip pat laukia atsakymo. Kažkodėl Ladukas sąmoningai ar nesąmoningai pokalbio metu keletą kartų norėjo pabrėžti, lyg pareiškimas būtų rašytas vieno Volungevičiaus.

Ladukas pareiškė, kad jis "nieko nežina apie lietuvių kalba dėstomų dalykų pakeitimą ir rusų kalba dėstomus dalykus". Jis teigė, kad dabar Lietuvoje visi dalykai yra dėstomi lietuviškai. Tačiau esą būtina tobulinti rusų kalbos išsavinimą, — tai Ladukas ir Tarvydas daug kartų pakartojo. "Mums bus gėda prieš kitų TSRS tautybių atstovus, jei mes blogiau mokėsime rusiškai, negu jie". J. V. paklausė: "Tai kieno sąskaita mes tobulin-

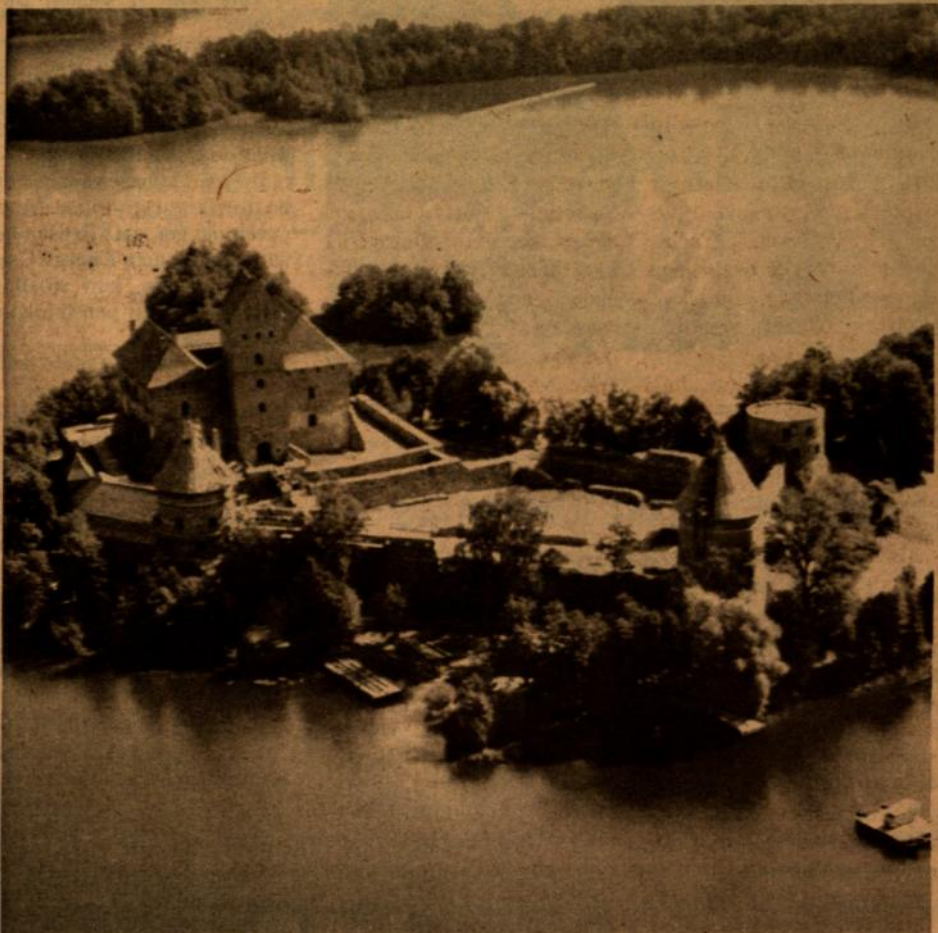
sime rusų kalbos žinias, jei ne savo gimtosios kalbos sąskaiton? Ar norite padaryti taip, kaip Baltarusijoje ir Ukrainoje, kur gimtoji kalba jau baigia išnykti, nes ten mokyklose daugiausia dėstoma rusų kalba?" Į šį klausimą nieko neatsakė nei Ladukas, nei Tarvydas.

J. V. pastebėjo, kad daugelyje aukštųjų mokyklų ir technikumų įvyko pedagogų posėdžiai ir "juose jau buvo kalbama apie pasirinkimą dalykų, kurie būtų dėstomi rusų kalba. Tai išgirdę pareigūnai buvo "didžiai nustebinti" ir pažadėjo pasidomėti, o kol nėra nieko konkrečiai vyriausybės patvirtinta, jie nieko nežina. Į tai J. V. atsakė, kad "mums bus ne laikas rašyti pareiškimus, kai jau bus galutinai nuspręsta. Mes norime, kad jūs žinotumėte lietuvių nuomonę, kol dar neišstumta gimtoji kalba iš mokyklų". Ladukas atsakė, kad "tokiais gaudais galima tik nesveikus jausmus sukelti liaudyje ir yra labai gerai, kad tai vienintelis pareiškimas tokio turinio". Tada J. V. priminė, kad neskaitytų tai vieninteliu pareiškimu, nes po tuo pareiškimu pasirašė apie 2.000 lietuvių, o jų bus ir daugiau.

Ladukas ir Tarvydas patvirtino, kad darželiuose tikrai bus įvedamas rusų kalbos mokymas. Taip pat pasakė, kad netikslinga dėstyti lietuvių kalba dalykus tose aukštosiose mokyklose ir technikuose, kur yra retos specialybės ir studentų grupės nevisiškai 30 žmonių. Tarvydas dar "pasiguodė", kad "Vilnius niekada dar nebuvo toks lietuviškas kaip tarybiniais metais". J. V. atkirto, kad "Vilniuje ir rusų niekuomet nebuvo tiek daug kaip dabar". Jam buvo atsakyta, kad tai yra normalu.

Kaip daigianacionalinės šalies pavyzdį Tarvydas paminėjo JAV, kur vartojama bendra kalba (atvirai nesaikydamas, norėjo duoti suprasti, kad ir pas mus galėtų taip būti). "Tačiau JAV bet kurios tautybės bendruomenė turi teisę netrukdomai steigti mokyklas, kuriose dėstoma gimtąja kalba", — tęsė J. V. — "O pas mus? Baltarusijoje esantys ištisi lietuviški kaimai neturi tų teisių, kurias turi tautinės mažumos Vakaruose. Mūsų tautiečiai lietuviai Baltarusijoje kiek yra rašę pareiškimų, kad būtų leista jų vaikams mokytis lietuvių kalba! Jums, čia sėdintiems, turėtų skaudėti širdį dėl tokios mūsų brolių padėties. Juk jūs taip pat esate lietuviai, mūsų tautos dalis, o ką jūs padarėte palengvinti savo tautiečių daliai?"

Kai buvo kalba apie lietuvių kalbos likimą, Ladukas taip pat pasivadino pa-

Gyvenimas Trakų pilyje

Humoreska

Vladas Vijeikis

Grįžo Kęstutis labai pavargęs. Iš dulkėtų drabužių ir vos kanopas kilojančio arklio galėjai suprasti, kad buvo ilgoje ir vargingoje kelionėje. Atidavęs arklių pribėgusio tarno globai, sunkiai nužingsniavo į didžiąją pilies menę. Čia, prie linksmai besikūrenančio židinio, ant meškenų kailių, tarp gulbės plunksnų pagalių gulėjo Birutė ir valgė vyšnias, kauliukus spaudydama per langą.

— Sveika, mano širdies valdove, — pasakė Kęstutis ir sunkiai sudrįso kėdėje.

— Tai kur buvai taip ilgai? — paklausė Birutė.

— Kalėjime buvau, brangioji. Tie prakeikti kryžiai buvo pagavę.

— Taip aš tau ir tikėsiu,

triotu. Bet kai reikėjo atsakyti ką nors konkrečiau dėl lietuvių padėties Baltarusijoje ir kodėl ten neatidaroma lietuviškų mokyklų, aiškino, esą ten per mažą lietuvių koncentraciją. J. V. pastebėjo, kad tos vietovės anksčiau priklausė Lietuvai (lyg jie to nežinotų) ir kad ten yra ištisi lietuviški kaimai. Tada pareigūnai atsakė, kad jie nieko negirdėję ir nieko nežina, ir kad čia esą klaidinga informacija. "Jūs žinote tik tai, kas jums naudinga ir ką norite žinoti, o kas ne jūsų naudai, visuomet išgirsi atsakymą — nežinau, negirdėjau, tai būčiau plepalai ir pan." — tokia J. Volungevičiaus repika baigėsi pokalbis.

A. Žmuida

Aušra Nr. 21 (1980)

— piktai riktelėjo Birutė.

— Greičiausia pas mergas, kur Vilniuje trankeisi. O aš čia turiu toje pilyje kerpėti. Nieko, absoliučiai nieko. Tik ežeras ir ežeras aplinkui. Aš negaliu daugiau taip pakęsti. Aš noriu skrybų.

Lyg perkūnas būtų trenkęs Kęstutį. Pašoko ir ėmė vaikščioti po menę.

— Bet brangioji, pagalvok. Kas gi Vytautėlį augins?

— Ogi tu pats gali jį auginti. Man užtenka vergauti.

— Brangioji, negalima Vytauto apleisti. Reikia jį gerai išauklėti. Žyniai išpranašavo, kad jis labai didelis valdovas bus. Kad jo vardu gatvės, muziejai bus pavadinti. Chicagoje šaulių kuopa Vytauto vardą turės.

Kęstutis sunkiai atsisėdo ir rankomis susiėmė galvą.

Birutė, išspiovusi paskutinį kauliuką, atsistojo ir įrėmusi rankas į šonus papareiškė:

— O kas man darbo. Žyniai išpranašavo, kad mano vardu saldinių fabriką pastatys. O kur tie saldiniai? Lauk kad nori. Aš noriu skirtis. Aš pasiimu pilį, o tu gali tą baltą kumelę pasiimti. Džiaukis, kad mes dviejų arklių šeimyna esame. O tai pėsčias galėtum į Vilnių kulniuoti. Eik pas savo brolių Algirdą. Gal jis tau ką duos: O kalbant apie Algirdą. Kas gi taip matė, du vieną Lietuvą valdo. Negalėtum pats vienas viską valdyti? Tu visados toks nevykėlis buvai.

Ir šaukė Birutė ir šaukė. Bet Kęstutis jau nebegirdė-

jo. Negalėdamas iškęsti skubiai į kiemą išėjo. Čia jis susitiko kunigaikštį Vijeikį, kuris buvo Kęstučio antrojo pulko vadas ir buvo atvykęs apie būsimą karą pasitarti. Pamatęs taip sujaudintą Kęstutį neiškentė neužkalbings.

— Tai kas atsitiko, valdove, kad taip liūdnai nusiteikęs — paklausė kunigaikštis Vijeikis.

Papasakojo Kęstutis savo senam kovų draugui viską kas atsitiko. Pakraipė galvą Vijeikis ir tiek tepasakė:

— Tai patrakus boba. Nuo to laiko ta vieta gavo patrakos, o paskui Trakų vardą.

Pasikalbėjęs su savo karo vadu, Kęstutis sunkiais žingsniais lėtai nuėjo prie ežero. Atsisėdo ant kranto ir pamerkė galvą į šaltą ežero vandenį. Nuo to laiko ežeras buvo pavadintas Galvės ežeru.

Nebeturėdamas ką beveikti prie ežero, Kęstutis liepė tarnams pabalnoti žirgą ir išėjo Vilniaus link. Netoli Vilniaus pamatė gražų mišką ir sustojo pailsėti ir arklių paganyti. Čia atsisėdo po senu ąžuolu ir giliai susimastė. Nes juk miške lietuvis pailsi ir kūnu ir dvasia. Bemastydamas apie sunkią savo dalį graudžiai pravirko. Mat tik miške, kur niekas nemato jam buvo galima verkėti. Nuo to laiko ta vieta buvo Verkių pavadinta.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Dennis Eckart kandiduoja į kongresą.

DENNIS E. ECKART KANDIDATAS Į US KONGRESĄ

Jaunas, energingas ir politiniai žvalus kandidatas Denis E. Eckart, kilęs iš lietuvių apgyventų vietovių, kandiduoja į 22 distrikto kongresmanus. Charles Vanik, baigęs šio distrikto kongresmano kadenciją, taip pat remia D.E. Eckart kandidatūrą.

Denis E. Eckart yra slovėnų kilmės teisėjas ir buvo prokuroro asistentas Lake County. Dabar yra Ohio valstybės legislatorius ir šiais metais baigė trečią terminą Ohio House District 18.

Už sąžiningai atliktą darbą ir veiklą apdovanotas įvairiais

pažymėjimais ir dažnai pagerbtas.

Pirmininkauja šioms institucijoms: Joint House - Senate Energy, Credits Komitete, Cuyahoga County House Legislative Delegation ir t.t.

Jis yra daug pasidarbavęs šio distrikto pagerinime bei jo gyventojų gerovei. Jo dėka buvo suorganizuota Energy Credits programa, kuri suteikia įvairių lengvatų pensininkams bei invalidams.

Ji esame nekartą matę ir lietuviškuose parengimuose. Tautinėms grupėms jis ypatingai paslaugus ir skiria daug dėmesio. Užklaustas apie Lietuvą, puikiai orientavosi Lietuvos politinėje padėtyje ir atrodė gerai susipažinęs su lietuvių išeivijos rūpesčiais.

Taip pat pastebėjo, jog mūsų pasiuntinybės egzistavimas yra labai svarbus ir NEGALI BŪTI KALBOS APIE JOS UZDARYMĄ.

Pabrėžtinai pareiškė, kad Amerikos delegacija Madrido konferencijoje turi iškelti Baltijos valstybių klausimą.

Siam kandidatui padėsime

Vija Bublytė sen. Glenn pagerbime skambina kanklėmis. Šalia dr. V. Stankus. J. Garlos nuotr.

ir jo pastangas paremsime atiduodami savo balsą už jo kandidatūrą į kongresą. (jn)

CLEVELANDO PARENGIMAI

OPEN SUNDAY 1-4

19409 Arrowhead, aluminium sided, 2 family 5x5, modern, 2½ car garage.

19312 Mohaw off East 185 St. brick bungalow, 3 bedrooms, dining room, garage.

17601 Harland, north off Lake Shore Blvd., large single home, 3 big bedroom, dining room, 2½ car garage. State — make offer.

GEORGE KNAUS
Realtor
481-9300
819 East 185 St.

BY OWNER

East Park Dr. off Lake Shore Blvd. completely remodeled, three bedroom, aluminum sided colonial. Spacious living room with wood burning fire place, formal dining room with build in china cabinet, beautiful natural woodwork, enclosed back porch, full basement, 2½ car garage. Mid 50,000.. Owner Agent 531-6787.

HOUSE FOR SALE

Wickliffe bungalow, 3 bedrooms, 2 full baths, by owner, 67,900.
Call: 585-0477.

• LAPKRIČIO 1-2D. koncertas, meno paroda ir socialiniais klausimais simpoziumas. Rengia LB.

• LAPKRIČIO 9 D. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.

• LAPKRIČIO 15 D. 7 val. vakare, L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyrius rengia kariuomenės šventės minėjimą. Lietuvių namuose, viršutinėje salėje.

• LAPKRIČIO 16 D. 11:30 val. ryto D.M.N.P. parapijos viršutinėje salėje Ped. liuanistikos kursai rengia Donelaičio minėjimą.

• LAPKRIČIO 22-23 D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• Gruodžio 7 d. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.

• GRUODŽIO 14 D. Mykolo Krupavičiaus 10 metų mirties minėjimas Clevelande.

• GRUODŽIO 21 D. Šv. Jurgio parapijos klebono kun. Balio Ivanausko išleistuvių banketas.

• GRUODŽIO 21 D. — Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos rengiama Kalėdų eglutė.

• VASARIO 28 D. — Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komiteto rengiamas Užgavėnių Blynų balius Lietuvių namuose.

• KOVO 7 D. Kent State Universiteto liet. programai paremti vakaras. Rengia LB apyl. ir apyg. valdybos.

• KOVO 15 D. Kaziuko mugė.

**RE-ELECT
YOUR COUNTY ENGINEER**

STACKHOUSE

HE GETS THE JOB DONE

Paid For By Stackhouse for County Engineer Re-Election Committee-Seth Talt & Walter Senfels, Co-Chairmen, 14297 Howe Road, Strongsville, Ohio 44134

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6½% įnešus \$100
12 mėnesių

6¾% įnešus \$100
30 mėnesių

7½% įnešus \$100
48 mėnesiams

7¾% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarius taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5½%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ ŠASKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

METINIS ALT CLEVELANDO SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Metinis organizacijų atstovų susirinkimas įvyks šį sekmadienį, lapkričio 2 d., 12 val. Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje.

Darbotvarkėje: Valdybos veiklos, izdo ir kontrolės komisijos pranešimai, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, Skyriaus statuto svarstymas bei priėmimas ir kiti reikalai.

ALT Skyriuje dalyvaujančios organizacijos yra prašomos prisijusti savo atstovus.

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

šiomis Sąjungomis jai suteikė jos įgytas diplomas ir Amerikos Nekilnojamojo Turto verslininkų Sąjungą.

Spalio 23 d. Holiday Inn viešbutyje, Ritai Matienei buvo įteiktas specialus atžymėjimas sąryšį su jos atsiestu mokslu ir laimėjimais šioje profesijoje.

• Dail. Nijolės Palubinskienės, dail. Rimo Laniausko ir dail. J. Šukio paveikslus galima įsigyti Turner Realty įstaigoje, 501 E. 185 St. Visi maloniai kviečiami užėiti į įstaigą ir pasigrožėti bei įsigyti minėtų dailininkų paveikslų.

• Lietuvos pavergimo keturiasdešimtmečio minėjimas įvyks sekmadienį, lapkričio 9 d., 4 val. popiet Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Programoje: dr. Vytauto Vyganto žodis ir meninė dalis, kurios metu bus skaitomos ištraukos iš naujai leidžiamos Balio Gaidžiūno knygos "Mano kartos likiminiai metai", su muzikiniais įtarpiais. Juos atliks Elenutė Muliolytė (kanklės) ir Jonas Muliolis (ragelis) bei Grandinė, vad. Liudo Sagio. Rengia Dievo Motinos parapija.

• Clevelando Skautijos 30 metų sukakties minėjimas spalio 25-26 d.d. praėjo įspūdingai. Baliuje ir suaktyvinėje sueigoje dalyvavo iš Chicago atskridusi LSS vyr. skautininkė I. Kerlienė ir iš Detroito tūtininkas Jurgis Jurgutis su būriu skautų ir skaučių.

• Ritai Matienei, vadovaujančiai Turner Realty įstaigai, Ohio Nekilnojamojo Turto verslininkų Sąjungos yra suteiktas profesinis pripažinimas, kaip baigusiai Realtors Institutą (GRI). Rita Matienė be to, yra sėkmingai baigusią Lake County Kolegijos kursą, kur studijavo nekilnojamojo turto verslo principus bei praktiką, turto įkainavimą ir teisės pagrindus.

Dabar ji yra pilnateisė narė Clevelando, Ohio ir visos Amerikos Nekilnojamojo Turto verslininkų Sąjungos. Galimybę priklausyti

• George V. Voinovich, Clevelando meras, tautybių spaudos ir radijo konferencijoje, kreipėsi į Clevelando balsuotojus lapkričio 4 rinkimuose pasisakyti už Issues 6, 7 ir 8, kas padės sustiprinti Clevelando saugumą, švarą, greitosios pagalbos teikimą, gatvių sutvarkymą, miestas galės sumokėti 53 milijonus skolą, kas padės išvengti bankams mokėti didelius procentus, bus pagerinti miesto patarnavimai ir meras bei tarybos nariai bus renkami 4 metų terminui, kas jau se-

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS METINIS SUVAŽIAVIMAS-POBŪVIS

ĮVYKS Š. M. LAPKRIČIO 2 D., SEKMADIENĮ,
LIETUVIŲ NAMUOSE, CLEVELANDE

12:30 Darbo posėdis,

1:30 Kokteiliai

2:30 Pietūs, paruošti Lietuvių Namų.

Programoje:

- Dr. Vytautas Bieliauskas skaitys paskaitą "Psichologija medicinoje".
 - Kultūrinės premijos 1000 dol. įteikimas.
- Bilietai 15 dol. asmeniui. Studentams 10 dol.
Vietas prašome rezervuoti pas dr. Dainių Degėšį, tel. 486-6889.
Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama suvažiavime-pobūvy dalyvauti.

OLGD VALDYBA

Sen. John Glenn tautybių spaudos konferencijoje laikraštininkams ir radijo valandėlių vedėjams atsakinėja į klausimus.
J. Garlos nuotr.

TAUTYBĖS REMIA SENATORIŲ JOHN GLENN

Praėjusį sekmadienį, spalio 19 d. Hofbrau Haus restorane Clevelande, įvyko tautybių vakariene skirta paremti senatoriaus John Glenn kandidatūrą į senatą antram termi-

niai daroma didžiojoje Amerikos miestuose.

KLEBONO KUN. BALIO IVANAUSKO PAGERBIMO BANKETAS

Įvyks š. m. gruodžio mėn. 21 d. 12 val. Šv. Jurgio parapijos salėje, 6527 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Auka \$12.50.

Banketo pakvietimai gausiami parapijos raštinėje, tel. 431-5794, sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje arba pas Parapijos Tarybos narius.

PAVOGĖ BASANAVIČIAUS STATULĄ

Iš lietuvių kultūrinio darželio, kur jau anksčiau buvo pavogtos bronzinės Maiironio ir Kudirkos galvos, praeitą savaitę pavogta ir dr. J. Basanavičiaus bronzinė galva. Dabar liko tik tušti cementiniai pjedestalai.

Iš kitų tautybių kultūrinių darželių metų bėgy irgi buvo pavogta daug statulų.

me iš lietuvių dalyvavo Jonas Nasvytis. Jo pastangomis į šį pobūvį atsilankė gausūs būrys lietuvių.

Programai vadovavo Edmond Turk. Svečius linksmino ukrainiečių, graikų ir romanų tautinių šokių grupės. Vija Bublytė atliko A. Mikulskio kompoziciją kanklėmis. Ingrida Nasvytė, kuri eilę metų dainuoja su Cleveland Singing Angels, pabaigoje sugiedojo "God Bless America".

Senatorius Glenn savo kalboje pasidžiaugė tautybių atstovų gausumu, bei išryškino savo politinį nusistatymą pavergtų kraštų atžvilgiu, pareikšdamas savo paramą ir rūpestį.

Vakarieneje taip pat dalyvavo daugelis kitų kandidatų bei miesto pareigūnų. Šis įvykis buvo paminėtas sekančią dieną Clevelando spaudoje.

• Teisėjas Sam A. Zingale, kuris yra įrodęs visoms tautybėms savo draugiškumą, kandidatuoja naujam terminui į Common Pleas teisėjas.

Už gerą teisminę tarnybą jis Ohio Aukščiausiojo Teismo buvo atžymėtas.

SOCIALINĖS GEROVĖS SAVAITGALIS

Šeštadienį (lapkričio 1 d. 6 v. v. DMNP parapijos salėje dail. Ringailės Jonynaitės-Zotovienės MENO PARODOS ATIDARYMAS. Po Vladės Butkuvienės dailininkės darbų pristatymo, seks parodos apžiūrėjimas ir kavutė. (Parodos apžiūrėjimas tęsis ir sekmadienį nuo 11:30 iki 6 v. v.).

Šeštadienį, 7:30 v. v. Šv. Jurgio parapijos salėje suaktyvinis Ryto Babicko Okteto KONCERTAS-BALIUS. Koncertui vietas prašom rezervuoti pas Vitaliją Butkuvienę tel. 732-8250 ar Valdą Žiedonį tel. 481-8023.

Sekmadienį (lapkričio 2), 12 val. DMNP parapijos salėje įvyks SOCIALINĖS GEROVĖS SIMZIUMAS. Apie LB-nės Socialinės Komisijos veiklą, užsibrėžtus uždavinius, galimybę Federalinės valdžios paramai gauti ir kt., trumpus pranešimus padarys ir į klausimus atsakins komisijos nariai: dr. V. Bieliauskas, dr. Regina Kulienė, G. Sužiedėlienė, M. S., WHCA mini-konferencijos koordinatore, sociologas J. Šoliūnas, adv. A. Širvaitis ir inž. V. Vinclovas. Simpoziumą moderuos komisijos pirmininkas dr. A. Butkus.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti visuose Socialinės Gerovės renginiuose.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS
SOCIALINĖ KOMISIJA

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS
ADMINISTRATORĖ

PILNATEISĖ NEKILNOJAMOJO TURTO
ĮVERTINTOJA.

Bendradarbiai:
DALIA ŠIRVAITIS,
ANTANAS KALVAITIS
ALGIS MATAS
TONI LINDEN
DALIA KASULAITIS
PETRAS MATAS
RAY SABALIAUSKAS
PATRICIA A. SAJOVEC
VYTAS MATAS —
teisinis patarėjas

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba įeigu jums reikia namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matienę, pilnateisę namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

DIRVA

PARAMA R. SPALIO AUKSINIO SAULĖLYDŽIO GUNDYMAMS IŠLEISTI

Be anksčiau paskelbtų rėmėjų, R. Spalio Auksinio saulėlydžio gundymams išleisti LST Korporacijai Neo-Lithuania aukojo šie asmenys:

Kazimieras ir Elvyra Kattelės, Chicago, Ill. — 470 dol.

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinys — 250 dol.

Po 100 dol. aukojo: Genovaitė ir Antanas Diržiai,

New York, N. Y., vietoje gėlių a. a. dr. Simui Virkučiui mirus; Mečys Šimkus, Chicago, Ill.; Gražina Gražienė, Chicago, Ill.; ALTS Centro valdyba, Los Angeles, Cal.; Valentina Mažeikienė ir Irena Mažeikaitė, Zuerich, Ill.

Po 50 dol. aukojo: Juozas Žvynys, St. Petersburg, Fl.; LST Korp! Neo-Lithuania Clevelando padalinys; Jurgis Stravinskas, Cleveland, Ohio.

Po 25 dol. aukojo: Vytautas Kasniūnas, Sr., Beverly Shores, Ind.; LST Korp!

Neo-Lithuania Philadelphia padalinys; Vincentas Gruzdis, Philadelphia, Pa.; Antanas Juodvalkis, Chicago, Ill.; Vytautas Uznys, Chicago, Ill.; Tadas Jurčys, Chicago, Ill.; Saulius Storkas, Chicago, Ill.

Po 10 dol.: Sigitas Miknaitis, Jonas Grigaitis ir Halina Bagdonienė, visi Chicago, Ill.

Po 5 dol.: Vytautas Namikas, Birutė Kemėžaitė, Irena Jackienė, A. Šimkus, Stasys Monkus, Ignas Serapinas, J. Kapačinskis ir Andrius Juškevičius, visi Chicago, Ill.

Visiems aukotojams LST Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba nuoširdžiai dėkoja. Aukos laukiamos pinigais arba čekiais, adresas: 6348 So. Albany, Chicago, Ill.

• Ringailė Jonynaitė-Zotovienė, kurios meno kūrinių paroda įvyksta Clevelande, baigusi kūno kultūros mokytojos studijas ir studijavusi farmaciją pokario metais Vokietijoje, meno studijas pradėjo 1953 m. Meno Institute Chicagoje (Art Institute of Chicago).

Vėliau studijas tęsė Oakland Community College, Madonna College, Birmingham-Bloomfield Art Association, Mich., ir Lighthouse Gallery, Fla., kur, esant tos galerijos nare, R. Zotovienė, jūr komisijos nutarimu, pakviesta būti ir galerijos nuolatine dailininke, su teise išstatyti savo kūrinius galerijos patalpose.

R. Zotovienė yra dalyvavusi grupinėse parodose Illinois, Michigan, Ohio ir Floridoje. Individualias parodas turėjo Juno Beach, Fla., Beverly Shores, Ind., Toronte ir New Yorke.

Grupinėse parodose už tapybą ir akvarelę yra laimėjusi visą eilę premijų. Rašytojas Vytautas Alantas, aprašydamas jos parodą Detroite taip sako: "Dailininkė mėgsta tapyti gėles ir šiame žanre yra toli pažengusi. Jos paveikslai dvelkia šviesa, optimistine, sakyčiau lyrine nuotaika. Dail. Zotovienė gerai valdo koloritą".

JAV LB KV Socialinės komisijos globojamoj parodoje Clevelande, š. m. lapkričio 1 ir 2 dienomis, dail. Zotovienė išstatys 25 didelio formato, puikiai įrėmuotus dailės darbus ir keletą dar neįrėmuotų.

Ankstyvesnes dailininkės darbų parodas matę žiūrovai maloniai nustebs dailininkės Ringailės didele pa-

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

ORGANIZACIJOS PAMAZŲ GRĮŽTA Į LIETUVIŲ NAMUS

Be jau įvykusio ALR klubo "Lietuvių Balsas" 35 metų sukakties paminėjimo spalio 5 d. sekė šv. Antano parapijos surengtas piknikas po stogu spalio 26 d. Artimiausias renginys laukiamas lapkričio 2 d. 12:30 — tai Dirvos 65 metų sukakties paminėjimas ir rašytojui Vytautui Alantui novelių premijos įteikimas. Bus duota Dirvos 65 metų sukakties apžvalga ir po jos seks meninė dalis, kurioje pasirodys sol. Danutė Petronienė, Vidas Neverauskas, Tautinių šokių grupė "Audinys" ir aktorius Karolis Balys. Po programos kavutė. Visi kviečiami. Automobiliai bus saugojami. Rengia ALT S-gos Detroito skyrius. Iš Clevelando atvyksta dr. V. Stankus ir A. Laikūnas.

VKL CENTRO VALDYBA

Vilniaus Krašto lietuvių suvažiavime spalio 11 d. Chicagoje, sąjungos centro valdyba išrinkta net iš 4 vietovių:

Albertas Misiūnas — pirmininkas, Valentina Osteikienė — sekretorė, Vytautas Gurka — išdininkas, Eugenija Bulotienė — spaudos fondo vadovė, detroitiškiai.

Jeronimas Gaižutis — vicepirmininkas, chicagiškis.

Bronius Saply — vicepirmininkas org. reikalams, Stepas Varanka — narys spaudos informacijai ir Jeronimas Cicėnas — spaudos fondo įgaliotinis, torontiškiai. Petras Česnulis — valdybos narys, Paris, Ontario. Revizijos Komisija — Juozas Lekas, Jonas Vinčiūnas ir Donatas Šukelis.

MIRUSIEJI

Spalio 9 d. Harper ligoninėje mirė Emilija Smagurauskienė sulaukusi 73 metus. Po atlaikytų Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje pamaldų spalio 11 d. palaidota Holy Sepulchre kapinėse. Liko dvi dukros: Vida ir Jurina su šeimomis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Spalio 15 d. Briant ligo-

žanga tapyboje tiek kolorite, tiek lakesniais užsimojimais tematikoje. (ab)

ninėje mirė Edmundas Bosas sulaukęs tik 46 metus. Palaidotas po atliktų pamaldų protestantų bažnyčioje, spalio 18 d.

SEKMINIŲ VAINIKAS

Sekminių vainiko pakartojime, kuris įvyks lapkričio 15 d. 7 v. v. Kultūros Centre. Spektaklio apšvietimą tvarkys Algis Plečkaitis, o garso sistemą inž. Andrius Butkūnas. Muzikinio spektaklio dainas akordeonu palydės Vidas Neverauskas.

Aukos Dirvai

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

Ed. Siman, Hamilton 7.00
A. Petrauskas, Dearborn 5.00
A. Augustinas, Chicago .. 2.00
I. Girgis,

Inglewood Cliffs 10.00
V. Silėnas, Erie 2.00
El. Armanienė, Baltimore 25.00
A. Simontis, Cleveland .. 2.00
S. Milašius, Kenosha 7.00
J. Dūnčia, Southfield 10.00
P. Matulionis, Sturgis 7.00
I. Muliolis, Mayfield Hts. 2.00
J. Talandis, Chicago 7.00
K. Čeputis, Muskegon 7.00
Dr. A. Jasys, Columbus .. 7.00
Z. Vyšniauskienė, Malven 5.00
A. Janušauskas, DeLand 2.00
L. Meilus, Warren 5.00
K. Bartys, Elizabeth 2.00
S. Skurvydas, Harrison 2.00
St. Anthony Savings,

Cicero 2.00
K. Ripskis, Chicago Hts. 7.00
K. Bartašius, Chicago 2.00
A. Liutkus, Shaker Hts. .. 7.00
A. Lagucki, Granada Hills 3.00
J. Ališauskas, Cicero 17.00
O. Čiuprinskienė, Euclid 10.00
Y. Krajauskas,
St. Petersburg 10.00
D. Janutienė, Berkeley .. 5.00
Dr. M. Vygantas, Winnetka 7.00
Br. ir A. Gražuliai, Cleve. 50.00
V. Sirgėdas, Euclid 7.00
J. Kriščiūnas, Canton 7.00
J. Pupininkas, St. Pete. .. 7.00
J. Juodgudis, Chicago .. 7.00
P. Beleckas, Brossard 10.00
Dr. A. Kelertas,

Brookfield 50.00
J. Juozaitis, Juno Beach 100.00
V. Česnavičius,
Richmond Hill 7.00
ALT S-gos Chicagos
Skyrius 100.00
I. Janavičius, Cleveland .. 5.00
H. Shvedukas, Toronto .. 7.00
K. Račkauskas,
Richmond Hill 12.00
R. Vodopalas,
Highland Hts. 7.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

MACHINIST-WELDER- MECHANIC

Needed person familiar with hydraulic shop procedures in repair & fabrication. The salary will be determined by experience. We offer an excellent career opportunity with outstanding fringe benefits and growth possibilities. You will be expected to take product and application training as it is available.

SEND HAND WRITTEN RESUME TO:

NIX SUPPLY

AN AMFAC COMPANY

P. O. BOX 94936

OAKLAHOMA CITY, OKLA. 73143

EDE M/F

(33-39)

Diplomas BRONIUS DAILIDĖ

Gyveno Floridoje.

Mirė spalio 20 d., 1980 m., 9:30 val. vakaro, sulaukęs 88 m.

Gimė Lietuvoje, šakių apskr., Sintautų parapijoje, Tarpučių kaime. Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuėdime sūnus Vytautas, marti Joana, anūkas Arvydas, sesuo Kazė Zubkienė, pusbroliai vet. gyd. Vytautas Snieckus, urėdas Juozas Snieckus, Jonas Stankūnas, Vincas Paviličius, dipl. Pranas Dailidė, pusseserės Bronė Krikščiukaitienė su šeima, Marytė Adomaitienė, Aldona Andriusienė, Ona Vilniškienė, Teresė Stankūnaitė, Julė Leščinskienė ir visi kiti giminės.

Velionis baigė politinius mokslus Petrapiilio universitete. Lietuvos nepriklausomybės laikais dirbo užsienio reikalų ministerijoje ir įvairiose pasiuntinybėse. Paskutinė tarnyba buvo Taline, Estijoje, kur ėjo įgalioto ministerio pareigas.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Rožančius ir atsisveikinimas su velioniu įvyks penktadienį 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 25 d. Iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje vyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugu ir pažįstamus dalyvauti Mose laidotuvėse.

Nulūdę: Sūnus, marti ir anūkas.

Laidot. direkt. Jonas Evans Jr., ir Stasys Evans. Tel. 737-8600.

Agronomui ANTANUI NASVYČIUI

mirus, jo sūnams DONATUI ir MINDAUGUI

reiškiame nuoširdžią užuojautą

Elena ir Liudas
Dovydenai

A. A.

VYTAUTUI PETRUI LEPEŠKAI

tragiškai žuvus, Jo tėvus. mano gimtojo kai-

mo kaimynus, nuoširdžiai užjaučiu

Alfonsas Burneika

RETAIN COMMISSIONER VIRGIL E.

BROWN

14 Years of Distinguished Public Service

Paid for by Friends of Virgil E. Brown for County Commissioner.
Dick Sander, Chairman, 1493 Beethoven, Cleveland, Ohio 44145